

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze

5/2020 / ročník XXX / 29 Kč

Být platným člověkem

Pavel Boštík, stavař

9 Spřátelování arcibiskupa Otčenáška
13 Biskup Karel Hanl a hasiči v Chrasti

14 Z historie biskupství
25 Varhany v naší diecézi

Koleje AKS

Arcibiskupský kněžský seminář (AKS)

kromě ubytování studentů teologie připravujících se ke kněžství (bohoslovců) spravuje ubytovací zařízení pro studenty různých fakult.

Leopoldinum

**nabízí pokoje s vlastním
soc. zařízením**

Stojanova kolej

nabízí buňkový systém

Domeček,
Leopoldinum-Marianum
a Stojanova kolej-klášter

**nabízejí pokoje
se společným soc. zařízením**

Součástí kolejí jsou tři kaple, kde je možné se účastnit duchovního programu nebo je využívat k osobní i společné modlitbě.

Aktuální informace najdete je na:

www.kolejeaks.cz

Přihlášky se podávají začátkem března.

(Z obsahu

- 5 **rozhovor**
Nevidět peníze
na prvním místě
Pavel Boštík
- 9 **století Karla Otčenáška**
Lék na všechny bolesti světa
- 13 **historie**
Biskup Karel Hanl
a hasiči v Chrastí
- 14 **historie**
Z dějin Biskupství
královéhradeckého (1)
- 23 **výročí**
Televize Noe pro vás a s vámi
- 24 **zamyšlení**
Lásky čas
- 25 **seriál**
Varhany v naší diecézi (5)
- 28 **jak to vidím já**
Hledáš pokoj?
Jdi k Marii a nalezněš pokoj
- 30 **IKD – informace**
Královéhradecké diecéze
- 31 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.
Měsíčník. Vydává:
Biskupství královéhradecké,
Velké náměstí 35,
500 01 Hradec Králové.
Adresa redakce:
Tiskové oddělení, Velké nám. 35,
500 01 Hradec Králové,
tel.: 495 063 422,
e-mail: adalbert@bihk.cz
Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Pep-in, s.r.o.
Tisk: Tiskárna v Ráji, s. r. o.,
Semtín.

Cena: 29 Kč.
Roční předplatné: 319 Kč.
Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s.,
Hradec Králové,
č. ú. 1016004393 /5500,
variabilní symbol 551,
specifický symbol je evidenční číslo
čtenáře (viz adresní štítek).

ISSN 2570-7531

Trojmočný máj

Pascha, Letnice, Maria. (A co koronavir?)

Naše vláda uvolňuje činnosti, uvolní i kostely. Stále je dost otázek, stanovisek, nejistot a starostí. Špičková americká psychiatrická paní Alegriová nabízí několik strategií, jak docílit klidné mysli, jak zachovat lidskou důstojnost, víru v lepší dny, jak se nenechat ovládnout úzkostí a hněvem. Náš psycholog pan Pařízek radí, jak se nezhroutit, jak přežít. Jak se zbavit strachu. Jak nahradit ztrátu životních jistot, narušenou důvěru ve smysl života: popovídat si, vyjít do přírody, pořídit si domácího mazlíčka. Milá paní Alegriová, milý pane Pařízku, my vám děkujeme, ale máme lepší rady. Už váš kolega, špičkový světový neurolog Boris Cyrulník nám nahrává: ten nejlepší terapeut je Bůh! Tento pan profesor přitom nepatří žádnému náboženství, a snad proto vyzývá věřící celého světa: sjednoťte se! To je první vědec, který Boha zasadil do svých vědeckých analýz. Ale my jsme daleko dál... Celý letošní máj je doznívání Paschy, Velikonoc. Náš Bůh se projevil v Ježíši a on si dal jméno „Život“ (Jan 11,25). Prokázal to svým zmrtvýchvstáním, prokazuje to i na nás, když až „empiricky“ mění naše obavy v radostnou sílu k životu, který dostáváme v Jeho blízkosti, zvláště Eucharistické. Cítíme jistotu, když věříme větě, že kdo v něho věří, „nepodléhá soudu, ale přešel již ze smrti do života“ (Jan 5,24). Koronavirus je pro nás generálka před premiérou (Jan 11,1-44). Království Boží nečekáme, až přijde jednou, někdy, možná...Vzkříšení neočekáváme, my už ho máme! „Já jsem Vzkříšení!“ (Jan 11,25) ujistil nás Ježíš. Už teď! (Jan 5,24). Už nyní sdílíme radost, ne teprve až jednou (Mat 25,21a23). Vždyť království Boží je v nás (Luk 17,21).

Letošní máj je také celý přípravou na jeho den poslední, na Slavnost Letnic. Slavnost Boží Trojice: Otec se raduje ze Syna, Syn se raduje z Otce, a ta jejich radost je totiž třetí Božská Osoba, zvaná námi Duch svatý, důvěrněji Radost, na níž máme význačný podíl už od křtu a biřmování. Tuhle radost, jak říká pan profesor Cyrulník, máme my věřící poskytovat těm, „kteří ji naléhavě potřebují, především zoufalci!“ Umíme jim ji dát? Letnice jsou totiž svátky radosti z Boha! Proč se hned teď nestat tím, čím chceme zůstat na věky? Copak není lepší žít v radosti než ve strachu?

Jenže – někdo nám do toho mluví. Někdo nám kalí vodu, někdo nás straší tresty pekla za hříchy, anebo nám ukazuje „lepší cestu“. Ježíš ho nazývá „kníže tohoto světa“ (Jan 14,20). Ta lepší cesta navržená zloduchem, to je užívání, blahobyť, život bez odříkání. I na to máme v květnu návrh na pomoc. Tohoto knížete světa je možno přemoci, ale ne zástupy andělů, ani sebebičováním, když jsme smyslní. Ale něžnou Ženou! Zloduchu, říká Hospodin už na počátku Bible, „rozpoutám nepřátelství mezi tebou a Ženou!“ (Gen 3,15). My tu Ženu dobře známe. Ten, kdo z nás je přes všechno úsilí pořád lhotejný, vlažný a vyhořelý, může se její pomocí stát hořícím, něžným. Ženo Boží, Ženo něžná, Ženo vítězná, kdo se k Tobě obrátí s vytrvalostí, ten to zvládne! Pomoz! A to nejen v máji!

Vážení, jak je dobře být křesťanem!

Jan Rybář

Nevídet peníze na prvním místě

Stavař **Pavel Boštík** byl vždy zárukou dobře odvedené práce. Jako věřícímu člověku mu záleželo na tom, aby vše, co dělá, bylo v souladu s jeho vírou. I proto se stal vyhledávaným zhotovitelem církevních zakázek. Nedávno odešel na zasloužený odpočinek, stavební firma však dál jde v jeho šlépějích.

„Jak to přišlo, že jste za sebou nechal takové Bohu jistě libé dílo?“

Jako mladý začínající zedník jsem vnímal kdysi hezké církevní stavby, které však za mého mládí byly již v dost žalostném stavu. Tehdy jsem přemýšlel nad prací starých zednických mistrů, nad jejich postupy, které dnes často nedokážeme napodobit. Proto jsem po změně režimu v roce 1989 začal církevní stavby opravovat, aby se dostaly do původní kondice a zůstaly tak zachované ve své původní krásě pro další generace.

„To bylo tak jednoduché?“

Jsem vyučený zedník. Pak jsem ještě absolvoval střední školu a nastoupil do práce do JZD Dolní Újezd. Po politickém převratu 1989 bylo v církevní komunitě často slyšet, že je třeba, aby i křesťané začali podnikat, aby vnesli do této sféry dobrého ducha, stejně tak, aby vstoupili do veřejného, politického prostoru, aby se etika stala přirozenou součástí života. Jistěže byly i moje začátky ve stylu pokus – omyl. Ale je třeba se z chyb vždy poučit, neustrnout a jít dál.

„To asi souvisí právě s těmi starými zednickými postupy a řemeslem samotným.“

Některé ty staré technologické postupy dost možná dnes už opravdu nikdo

neumí, alespoň já jsem se k nim nedopátral. Jasně je, že v každém takovém díle nechávali staří mistři kus svého srdce a vztahu ke stavbě. Jestliže má něco vydržet mnoho let a má-li to být ještě krásné, tak do tvorby samé se musí dát něco více, než jen ten samotný um.

„...zásadní věcí je nevídet peníze na prvním místě. Prioritní je spokojený zákazník a dobře odvedená práce. Teprve pak jsem měl pocit vlastní realizace a vědomí, že jsem platným člověkem, že můj život má význam.“

Svůj výrazný vliv ve stavebnictví zanechávaly změny stylu stavebních slohů. Jinak se stavělo v gotice, jinak v baroku a jinak ve funkcionalismu. Umění mistrů řemeslníků jednoho slohu nebylo potřeba v období dalšího slohu a tím, jak předchozí postupy a um nebyly již potřeba předávat dalším generacím, přirozeně se vytratily. A my dnes můžeme jen s údivem hledět, co naši předkové dokázali bez dnešních technických vymožeností. Vždyť ani na stavebních školách se dnes

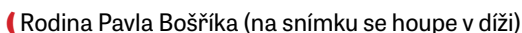
zedníci neučí, jak se třeba dělá štuková výzdoba. Dnes třeba právě opravy štuků přešly do sféry restaurátorské.

„V jakém prostředí jste vyrůstal?“

Především v křesťanské, katolické rodině. Můj otec byl klasický sedlák, ale s velkým přehledem. Nakonec, byl kronikářem. Jsem ze šesti dětí a hospodařilo se na 12 ha půdy. Maminka pracovala celý život v zemědělství. Vyrůstali jsme se sourozenci v 50. letech, v době, která víře v Boha nepřála, převzali jsme křesťanský vzor od našich rodičů jejich příkladným životem. Nějaké velké debaty o víře nebyly, ale podvědomě jsme se chovali podle vzoru rodičů. Samozřejmě jsme chodili na náboženství a mše svaté.

„Byla vaše rodina perzekuovaná?“

Ano. Podle místních soudruhů bránil můj otec vzniku JZD, vstoupil do něho mezi posledními. Tři dny byl proto v Litomyšli vyslýchán, odkud se vrátil zcela zlomený, a trvalo několik měsíců, než se dal psychicky do pořádku. Nepříspělo mu ani to, že jeho bratrancem byl litomyšlský rektor Ambrož Stříteský, se kterým se často stýkal a dokonce otec u sebe uchovával bohoslužebné předměty. Při jednom z drsných výsledků rektora Stříteského komunisty byl úkryt prozrazen a za otcem a do skrýše přišli najisto.

Mnoho let jsem jezdil kolem Lidového domu v Litomyšli. Po letech socialistického zřízení byl ve velmi zanedbaném stavu, nehezký. Dostali jsme tenkrát důvěru a v několika etapách se ho podařilo dát zpět do původní krásy. Byla to zajímavá a hezká práce.

Biřmování v Mladočově

Sebranice, Strašidelný les

Řešili jste někdy opravdu komplikovanou věc na nějaké stavbě?

Jistě. Ale ne z pohledu technického, spíše lidského faktoru. Někteří zákazníci nevstupují do obchodního vztahu už od začátku s čistým úmyslem. Pak je to dost o psychice. A může to skončit i soudem. To je jeden aspekt. Tím druhým je nesplnitelné očekávání, kdy si někteří myslí, že zedničina je jako strojařina. Zedničina je většinou ruční práce a nedá se realizovat na desetiny milimetru.

Zmínil jste soudní spor. Jak jste k tomu jako praktikující křesťan přistupoval?

Proti zlu je třeba bojovat. Ale stejně důležité je pak i těm nepoctivým lidem umět odpustit a vnitřně se s tím srovnat. Každopádně je to skutečnost, která člověka buď zničí, nebo posune. Záleží, jak se k tomu dotýčný postaví. Já to překonal a šel jsem dál.

Co se týká působnosti vaší firmy, realizujete stavby především na svitavsku, ústeckoorlicku, českotřebovsku.

Po revoluci jsme měli zakázky i v Praze. Přišel jsem na to, že toto nebude moje cesta, že nechci stavět tak, jak bylo tehdy v Praze zvykem. Byl to jiný svět, horší organizace. Ano, mohli jsme třeba vydělat více peněz, ale nechtěl jsem tahat chlapy od rodin. Proto jsem se snažil dát jim práci tak, aby měli pravidelnou pracovní dobu a mohli se vracet domů. Třeba i na

úkor ekonomického efektu, ale to není podstatné.

O vás se ví, že jste velmi finančně vstřícný církevním zakázkám.

Vím, že má církev jen určité finanční možnosti, není potřeba rozpočet nějak natahovat. Naopak, je nutné zakázky realizovat za rozumné peníze. Pro mě je důležitá zkušenost, že se pak zákazníci opětovně vrací. Pak už je to o důvěře a vztahu. To ale platí i o dodavateli materiálu a služeb. Pokud jsou vztahy nastaveny férově a rovně, může vše ostatní fungovat skoro automaticky. I moji spolupracovníci, které jsem postupně do managementu přibral, mají stejnou filosofii.

Vaši zaměstnanci byli lidé věřící, vyznávající stejné hodnoty jako vy?

Zpočátku tomu tak bylo. Jak se firma zvětšovala, přicházeli i lidé nevěřící, což nebylo vůbec špatně. Důležité je, aby šli zaměstnanci do práce s radostí a v pohodě, s vědomím, že s nimi bude slušně zacházeno a že dostanou pravidelně za svoji práci zaplacen.

Posunula se od počátku vašeho podnikání do dnes nějak vaše filosofie?

Principy jsou stále stejné. Vyžadují od našich chlapů poctivou práci a slušné chování k zákazníkovi. A když náhodou k něčemu došlo, nikdy jsem nezvyšoval hlas, ale snažil jsem se vše vyřešit v klidu,

aby zaměstnanec nebo i parťák pochopil, co po něm chci.

Vy jste se tedy nezměnil, zato stavebnictví a podnikání vůbec se proměnilo velmi.

Požadavky na kvalitu, technické postupy, materiály, to vše doznalo obrovských změn a de facto se stále posunuje. Co se týká podnikání, tak to se výrazně pročistilo. Druhotná platební neschopnost běžná v divokých 90. letech dnes již neohrožuje, jako tomu bylo tenkrát.

Máte i vy své dlužníky?

Mám. Ale udělal jsem za tím tlustou čáru a odpustil jim. Důvodem byl často rozdílný pohled na věc. Já byl přesvědčen, že jsme odvedli dobrou práci, zákazník však nabytí opaku a nezaplatil.

Objevili jste někdy při rekonstrukci starého objektu „poklad“?

Něco by se našlo. Třeba v již zmiňovaném kostele v Mladočově jsme objevili zazděná gotická okna. Nebo fresky v kostele v Širokém Dole, které prý vznikly v době, kdy se stavěl litomyšlský zámek.

Když jste se rozhodnul odejít do důchodu a předat firmu mimo svoji rodinu, bylo to těžké rozhodování?

Z toho mám radost, to se povedlo velmi dobře. Firmu jsem předal kolegovi, který

u nás ve firmě před mnoha lety začal jako student stavařiny doslova od píky. Prošel vším a firmu zná dokonale.

77 Vy jste také jedním z chlapů, kteří jezdí pravidelně jako dobrovolníci pomáhat stavět salesiánský klášter v Bulharsku.

Nejsem členem salesiánské rodiny, spíše bych se nazval příslušníkem salesiánského fanklubu. Víím, že salesiáni dělají skvělé věci. A můj celoživotní parťák ve firmě je bratrem kněze misionáře Martina Jílka, který v Bulharsku působí v romské komunitě. Díky této skutečnosti jsem se k tomu dostal. Ta salesiánská komunita v Bulharsku je skvělá parta chlapů, kteří jsou velmi za nás dobrovolníky vděční. Uvědomují si, že v tom nejsou sami, že jejich myšlenka má podporu i z Čech. Pro bulharské Romy je navíc dobrým příkladem i to, že tam přijíždí parta chlapů, kteří nejsou žádní boháči, a přesto tam pracují zcela zdarma. A to pro ně není zcela obvyklé. Práce je na klášteře mnoho, takže my pomůžeme jen malou částí, ale přece. Důležitou skutečností je i to, že místní Romy a Bulhary učíme stavebním postupům a oni, když my odjedeme, mohou dělat sami. Každopádně omítky, které místní muži udělali, jsou slušné a použitelné.

77 Bere vás tam na misiích něco opravdu za srdce?

Zpočátku jsem nechápal, jakou radost mají misionáři, že k nim přijede parta chlapů, kteří se s nimi i modlí. Ta jejich radost z této skutečnosti mě opravdu zaskočila.

77 ...staří mistři v každém díle nechávali kus svého srdce ... jestliže má něco vydržet mnoho let a má-li to být ještě krásné, tak do tvorby se musí dát něco více, než jen ten samotný um.

77 Odešel jste do důchodu a v lese, mimo civilizaci, na soutoku dvou potoků si postavil doslova poustevnu. Co vás k tomu vedlo?

Příroda, les, kde je cítit Boží přítomnost. Vidět během roku růst stromy, jejich proměnu, to je pro mě relax a nádhera. Poznávám tak hmatatelně Boží stvoření. V duchu hesla Modli se a pracuj!

Přemýšlel jsem o tom mnoho roků. I tou stavbou jsem chtěl Bohu poděkovat. Přál bych si, aby se tohle moje místo stalo i místem pro setkávání. A rád ho poskytnu, když si bude chtít někdo odpočinout od lidí a uchýlit se na čas do samoty. Já sám se tam utíkám do společnosti s Bohem.

77 Máte za sebou dvě třetiny života. Celý život jste pracoval pro lidi, pro Boží záměr. Proměnilo vás to?

Můj vztah k Bohu je s přibývajícím lety hlubší a intenzivnější. Samozřejmě, že přemýšlím i o posledních věcech člověka, že se budu muset z tohoto světa jednou odebrat. Jsem vděčný za život, který jsem prožil. Velký rest cítím v tom, že se mi kvůli mé pracovní zaneprázdněnosti nepodařilo zcela předat víru a vztah k Bohu svým dětem. Rodinu jsem šidil a zanedbával, tady mám velký rest.

77 Máte v životě ještě nějaký cíl?

Rád bych se staral o svůj les, měl radost z vnoučat a třeba jim pomohl tak, jako jsem pomáhal svým dětem se stavbami domů.

Pavel J. Sršeň

U dveří své poustevny

Otevření Respitní péče v Litomyšli, s bývalým starostou Jiřím Janěčkem a P. Františkem Benešem

Lék na všechny bolesti světa

Univerzální svatodušní spřátelování arcibiskupa Karla Otčenáška

„Déle než půl století se arcibiskup Karel Otčenášek věnoval ve svém teologickém uvažování třetí božské osobě – Duchu Svatému, tituláři královéhradecké katedrály. Tak se postupně rodila idea svatodušního spřátelování.

„Přátelství, to je vítězství jeho života,“ říkával kanovník František Lukeš, probošt poděbradský. Roli Ducha Svatého spatřoval arcibiskup Otčenášek v tom, že *„spojuje jako vzájemná láska Boha Otce a Božského Syna a nás všechny – lidi i anděly, a nepřímo vlastně celý vesmír, a v pokoře s Nejsvětější Trojicí chce nás spřátelovat navzájem“*. Na spřátelování, sbratřování všech lidí navzájem, kladl obzvlášť velký důraz především do budoucna. Všeobecná globalizace se podle jeho prozíravého soudu může kladně rozvíjet jen v prostředí bratrského lidského společenství.

Koncept myšlenky *„všeobecného katolického svatodušního a všelidského spřátelování – tedy vzájemné lásky – všech se všemi a převážně s Bohem“* předal Karel Otčenášek při bohoslužbě, konané v Den díkůvzdání církve a vlasti za jeho životní svědectví 30. dubna 2005, prezidentu Václavu Klausovi jako představiteli českého národa a delegátu Svatého stolce Giovannimu Coppovi jako zástupci církve.

Rok poté, při bohoslužbě Missa chris-matis na Zelený čtvrtek, přečetl tehdejší generální vikář Mons. Josef Socha vzkaz Benedikta XVI. Papež v něm prostřednictvím kardinála Angela Sodana ocenil myšlenku všeobecného svatodušního spřátelování. *„Vaše Excellence, Svatý otec byl informován o horlivém pastoračním apoštolském úsilí a o štedrosti, s níž se zasazujete zejména o rozšíření ideje univerzálního duchovního*

Esperanto KET Sebranice, 1991

spřátelování, která se zrodila ve Vašem srdci, v srdci pastýře zamilovaného do Krista a jeho Církve. Svatý otec si velmi cení této Vaší biskupské služby.“

Základními kameny spřátelování jsou podle Karla Otčenáška: přátelství, vzájemnost, soucit, nezištnost a naděje. Pět ingrediencí, tvořících základ léku pro nemocný svět, symbolicky odpovídá pěti ranám Krista. Krista ukřižovaného a vzkříšeného. Ideu, že lásce máme rozumět jako spřátelování, přednesl při své návštěvě Říma na počátku devadesátých let minulého století kardinálovi Josephu Ratzingerovi, který byl v té době prefektem Kongregace pro nauku víry. *„Ujistil jsem ho, že to bude mít obrovské důsledky pro rozvoj lidstva i církve a že bych to rád s někým rozvíjel a rozpracovával dál,“* uvedl v rozhlasovém rozhovoru po návratu domů.

„Idea univerzálního svatodušního spřátelování může někomu připadat až dětinsky naivní. Upřímná víra

arcibiskupa Otčenáška z ní učinila myšlenku mířící daleko do budoucnosti.

Vzpomíná P. David Bouma

„Ta myšlenka je skvělá,“ řekl mně David Bouma, katolický kněz a pedagog, který arcibiskupa Otčenáška tenkrát v Římě doprovázel.

Jednoduchá a skvělá zároveň. Jestli církev má mít nějaký význam a smysl, tak musí být prostředím přátelským. Prostředím, které nějakým způsobem reaguje na přátelství nabídnuté ze strany Pána Boha.

Malá osobní vzpomínka ... Pana arcibiskupa jsem vezl z římského letiště Fiumicino do Vatikánu, kde měl domluvenou schůzku s kardinálem Ratzingerem, pozdějším papežem Benediktem XVI. Zatímco spolu konzultovali ideu spřátelování, čekal jsem na něj v autě. Když se vrátil, byl viditelně spokojený, že mohl výsledky svého mnohaletého promýšlení předložit největšímu odborníkovi na záležitosti víry. Ta myšlenka je nejen sympatická, ale také stará. Už největší génius středověku v teologii sv. Tomáš Akvinský říkal, že to, o co jde v křesťanství, je právě přátelství mezi člověkem a Bohem, a to se musí nějak odrazit i do dalších vztahů.

„Pro katolickou církev je určité důležité, aby vedle mladých, moderně vzdělaných kněží měla i tradiční opory. Sloupy, na kterých je možné stavět.

Myslím, že právě arcibiskup Otčenášek nabízel až archetypální vzor otce i jakéhosi církevního dědečka. Je velice příjemné, když je církev vícegenerační společenství, kde se předávají rady, informace a vztahy v rovině vertikální, od nejmladších až

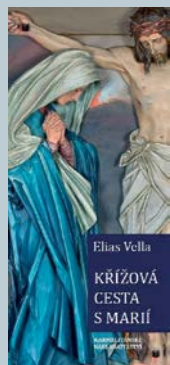
(Knižní tipy

Karmelitánské nakladatelství

www.ikarmel.cz
Komenského 328, 509 01 Nová Paka
Velké nám. 36, 500 01 Hradec Král.
zasilky@kna.cz, tel. 384 420 295
www.kna.cz/prodejny

Elias Vella

Křížová cesta s Marií

Každé zastavení Křížové cesty s Marií je tvořeno biblickým úryvkem, originální meditací psanou z pohledu Panny Marie, osobní modlitbou a několika verši ze sekvence Stabat Mater. Text je doprovázen krásnými fotografiemi křížové cesty v poutním klášterním kostele Panny Marie Karmelské v Kostelním Vydří. Velké písmo, dobře čitelné i starším lidem. Brož., 64 s., 119 Kč

Bruno Ferrero

Vyprávěj mi o svatém přijímání

Deset příběhů, krátkých zamyšlení a modliteb, které dětem přiblíží tajemství eucharistie. Symbolika jídla je úžasná, prostá a nevyčerpatelná. Na jídle se poprvé naučíme rozlišovat to, co je dobré, od toho, co je špatné. Ježíš to všechno věděl. A aby s námi zůstal navždy, stal se naším pokrmem. Váz., 52 s., 229 Kč

k patriarchům. A on měl smysl pro všechny. Pro děti, pro mládež, pro střední věk a samozřejmě pro seniory. Vzpomínka na něj je vzpomínka na člověka, který byl dobrý, však jedna z jeho přezdívek byla Karel Dobrotivý. Na člověka, který byl skromný, dokázal dlouhá léta čelit kriminálu i perzekuci a nezahořknout. Nebyl nikdy škarohlíd, naopak. Byl laskavý a kolem sebe šířil pohodu, příjemnou atmosféru a jiskřičky Boží lásky.

Vnímala jsem ho jako muže pevných mravních zásad se srdcem plným laskavosti vesnického faráře.

To tak je. On byl lidový, prostý. Člověk teprve v průběhu času zjistil, jaké další roviny a vrstvy v sobě měl. Narazíte na velmi kvalitní klasické vzdělání, v tom nejlepším slova smyslu, ze staré školy. Na bystrost, schopnost věci vnímat a glosovat, a přitom velice otevřeně a pokorně komunikovat s kýmkoliv. Možná, že právě pobyty ve vězení i v opočenské mlékárně, kde pracoval jako dělník, ho naučily hovořit s každým jeho jazykem.

Vzpomíná prof. Tomáš Halík

Úctu a lásku vyjadřovali Karlu Otčenáškoví prostí farníci stejně jako lidé z nejvyšší církevních kruhů. S uznáním o něm hovořil i profesor Tomáš Halík:

Já jsem pana arcibiskupa poznal hlouběji v 80. letech minulého století. V době, která byla církvi skutečně nenakloněna. Byl to čas, kdy jsme s několika přáteli promýšleli k svatovojtěšského miléniu iniciativu Desetiletí duchovní obnovy národa. To už se přece jenom blýskalo na nějaké změny ve společnosti, v Rusku probíhala perestrojka a my jsme čekali, že „něco“ přijde i u nás. Nečekali jsme, že to bude tak brzo a že to bude tak radikální, ale moc jsme si přáli, aby to nebyly pouze změny ekonomických a politických struktur. Říkali jsme si, že svobodná společnost předpokládá hlubokou duchovní a morální změnu, změnu hodnot, a právě s tímto plánem jsme jako za prvním biskupem šli za Karlem Otčenáškem. Byl tenkrát v Trmicích, ve velice skromných poměrech. Naši

myšlenky porozuměl a požehnal jí. „Já jsem byl první, na koho se obrátili,“ říkával potom a vzpomínal na botičky v předsíni u Daniela Kroupy ve Střešovicích. Nevím, kolik měl tenkrát dětí.

Panu arcibiskupovi leželo naše úsilí na srdci především proto, že byl spjat s diecézí, která je vojtěšskou, ve které je Libice nad Cidlinou – rodiště sv. Vojtěcha. Pravidelně navštěvoval setkání našeho grémia, které ve složitých poměrech vytvářelo koncepci budoucnosti církve, života církve ve svobodné společnosti. Když se potom už v té svobodné společnosti mohl navrátit do milovaného Hradce Králové a ujmout se svého úřadu, vložil tam, myslím, své až dětsky čisté srdce. Já jsem v něm i v jeho stáří vždycky viděl takové velké dítě v tom nejkrásnějším slova smyslu. Člověka, který má v sobě prostotu a upřímnost, hlubokou, čistou zbožnost a který má skutečně velikou schopnost lásky. Ta jeho idea spřátelování přes všechny hranice je skutečně dojmavá a inspirující, v té galerii postav církevních představitelů má proto své nezastupitelné místo. A já jsem mu vděčný také za určitý rys lidskosti a lidské blízkosti.

Vlastně to byl jediný biskup, který, vždycky když jsem něco říkal do médií nebo napsal nějaký článek, zdvihl telefon a říkal „já ti za to moc děkuji“. A to slovo děkuji z úst autority, zvláště když je třeba někdy vystavena nejružnějším útokům, kritice a nepochopení, bylo velmi potěšující. Takže jeho schopnost děkovat a jeho laskavé srdce, to je to, co právem zůstane v paměti nejen královéhradecké diecéze, ale i českého národa.

Vzpomíná Mons. Josef Socha

Na lidi měl arcibiskup Karel Otčenášek opravdu štěstí. Několik nejvěrnějších spolupracovníků (přesněji řečeno spolupracovnic) si přivedl z Trmic, další potkal v Hradci Králové. Velký kus cesty s ním ušel jeho generální vikář Mons. Josef Socha:

To byl život plný radostných dobrodružství a překvapení, která byla prosycena

(S papežem sv. Janem Pavlem II.

(Na faře v Chotěborkách

hlubokou zbožností pana arcibiskupa, to je první, co bych rád zdůraznil. Základem jeho cesty životem, ať už to byla cesta kriminálů nebo potom vesnického faráře, i biskupa a arcibiskupa, byla nesena živým kontaktem s Pánem Bohem. To utvářelo jeho osobnost a podstatu. Samozřejmě mě zaujala jeho houževnatost a vytrvalost, životnost ideálů, plánů a vizí, které měl. Zajímavé je, že mnoho z toho se uskutečnilo. A potom také jeho pokora. On velmi často zdůrazňoval Ježíšův výrok z Písma svatého, kde se hovoří o maličkosti a o tom, že člověk skutečně musí být pokorný, aby zaslechl nejdůležitější slova ze světa Božího. To mně imponovalo.

Pan arcibiskup byl velmi zdatný teolog a znalec mnoha věcí, svoji erudici si uchoval do pozdního stáří. Dokud mu zdraví sloužilo, býval ve své pracovně ve druhém patře biskupské rezidence obložen knížkami, pořád něco studoval a promýšlel. Byl to muž, řekl bych, řádu. A také si nebyl schopen vytvářet nepřátele, protože by to odporovalo té jeho životní myšlence spřátelování. Každého člověka bral jako svého přítele.

77 Spřátelování spojené se svatodušní katedrálou bylo velké téma Karla Otčenáška. Proč byla právě hradecká katedrála středobodem všech jeho úvah?

Protože Duch Svatý je iniciátorem všech krásných a radostných aktivit ve světě. Pan arcibiskup už ve chvíli, kdy byl jmenován,

přijal to, že je biskupem svatodušní katedrály. Přijal to jako svůj životní program. Duch Svatý je ten, který svádí dohromady, je spojovatelem. Když se podíváme do jeho života teologicky, je tím, kdo pojí Boha Otce s Bohem Synem. To je to věčné přátelství, kterým pulzuje Bůh sám. To potom iniciuje nás lidi. Nabádá k životu ve světě, kde nejsou nepřátelé a nedochází k egoistickým střetům a zbytečným nepřátelstvím, k tomu pan arcibiskup směřoval. A měl to za svůj opravdu životní ideál. Trochu ho mrzelo, že nenacházel odezvu pro tento jeho životní projekt, o kterém byl přesvědčen, že jen toto může

zachránit svět, protože lidé, kteří žijí spolu jako přátelé opravdu do hloubky, nejsou schopni se nenávidět. Někdy se poškádílí, dojde k výměně názorů, ale nevezmou flintu a nepůjdou se střílet.

Vzpomíná kardinál Dominik Duka

77 Láska Boží, trpělivost Kristova, čest našeho lidu bylo biskupské heslo Karla Otčenáška. Plným právem se už za svého života stal symbolem a legendou. Vnímá ho tak i jeho nástupce na biskupském stolci v Hradci Králové, kardinál Dominik Duka:

Patřil k té generaci, která by mohla říci, že život za moc nestojí. Ale je zajímavé, že právě tato generace, mnozí z ní, stali se živými legendami. Jsou to lidé, kteří vám dokáží říci, že život je opravdu krásný a že jeho hodnoty jsou trochu někde jinde, než kam směřuje často obrovské úsilí většiny společnosti, nejen u nás, ale i v okolním světě. Vnímám to jako výrazné znamení.

Tou legendou se stává také proto, že v jeho životě můžeme vycítit, jak důležité hodnoty pro člověka jsou rodina, přátelé, skromnost, nenáročnost. Myslím nenáročnost na okolí, ale náročnost vůči sobě samému, protože být skromným, věrným a být i odvážným, to není tak docela snadné. To znamená, že člověk musí mít určitou vnitřní disciplínu, aby obstál. A to, myslím, je důvod,

(Se sestrami

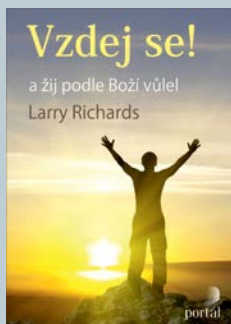
(Knižní tipy

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelstvi.portal

Larry Richards

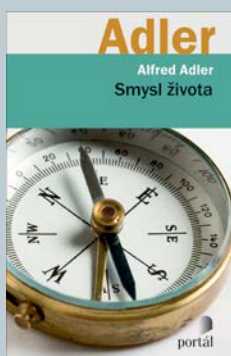
Vzdej se! a žij podle Boží vůle

Autor, americký katolický kněz zaujme svérázným stylem psaní. V něm dominuje strhující síla jeho zanícení, chlupská ráznost, kategoričnost, a velká upřímnost a autentičnost. Hlavním tématem je rozhodnutí být svatým, tedy naplnit poslání, ke kterému je povolán každý člověk. Brož., 176 s., 319 Kč

Alfred Adler

Smysl života

Autor revidoval a shrnul pojmy jako komplex méněcennosti, touha po moci nebo pocit sounáležitosti. Titulní pojem lze uchopit subjektivně, nebo objektivně – jako to, co souvisí s reálnou schopností spolužití s druhými lidmi. Člověk, jemuž chybí tento objektivní smysl, je neurotický, psychotický, závislý nebo kriminální. Brož., 231 str., 339 Kč

proč se pan arcibiskup touto legendou stal. Ale ukazuje nám také, že nenávisť, závist, odmítání druhého nevedou v životě ke štěstí ani k velikosti člověka. Způsob, jak ho společnost a velká část církve přijímala, ukazuje, že v každém z nás, ať jsme věřící, hledající, katolíci, evangelíci nebo laického zaměření, určitá touha po těchto hodnotách dřímá. Proto se i on stával pro nás oblíbeným a příjemným společníkem, dobrým, věrným přítelem.

77 Psal se rok 1963, když se ti dva v Opočně potkali poprvé. Voják prezenční služby a mlékárenský dělník.

V té době byly u nás jenom dva semináře – jeden v Litoměřicích a druhý v Bratislavě. Věděl jsem, že potřebuji souhlas svého biskupa, kterým je z vězení navrátilivší se Karel Otčenášek. Tak jsem se vydal jako voják v uniformě na dovoleně v Hradci Králové do Českého Meziříčí. Poznal jsem tatínka pana arcibiskupa, kterému jsem se svěřil, že s jeho synem potřebuji hovořit. Řekl mně, že je na pohřbu, tak ať jdu k mlékárně a chodím okolo plotu, že přijede auto, on vystoupí a půjde do práce, na odpolední směnu od 14. hodiny. To bylo naše první setkání. Pak následovala další v Trmicích a na různých dalších místech, jak osud vedl otce arcibiskupa i mě, ale v kontaktu jsme byli stále. Několikrát do roka jsme se sešli, vyjma času, kdy já jsem byl na Borech, to jsme měli pauzu. Ale vím, že se za mě modlil. Vždycky pro mě byl velkým symbolem člověka, který je věrný Bohu a církvi. Nemyslím ve smyslu organizačním, protože v té době na tom církev byla organizačně velmi špatně. Ale symbolem člověka, který ví, že Kristus je pro něho opravdu tou životní cestou.

77 Vyznat hřích uzavřenosti církve a vstoupit do otevřeného dialogu se společností bylo krédo, se kterým Dominik Duka opouštěl před deseti lety královéhradeckou diecézi. V osobě Karla Otčenáška, svého biskupského světitele, měl učitele a vzor.

Hradec Králové měl obrovské štěstí, a šanci, a tou byl pan arcibiskup

Otčenášek. Jistě, však mně to řekli mnozí nejbližší spolupracovníci jeho i moji, kdyby mu bylo tak o 20 let méně. Ale on měl ten velký dar, že znal život společnosti a církve před totalitními systémy. Vycítil, co znamená život pluralitní společnosti dnes na základě jistých analogií s tím, jak to tenkrát bývalo. Ano, nebylo možné všechno kopírovat, ale co bylo základní, to byla otevřenost hovořit s každým, mít důvěru k druhému, nepodezřívát zbytečně. To, myslím, byla ta obrovská šance, obrovský vklad, který pan arcibiskup církvi v tomto koutě severovýchodních Čech přinesl. Pro mne to byla dobrá škola pro Hradec i pro Prahu.

•
Arcibiskup Karel Otčenášek svoji celoživotní ideu promýšlel i v době, kdy byl internován v Želivě. Jeho o bezmála dvacet let starší spoluvězeň P. Antonín Šuránek, dlouholetý spirituál olomouckého kněžského semináře, nejprve nechápal. „Co to pořád máte s tím spřátelováním?“, ptával se prý. Později ho ovšem povzbuzoval, aby pokračoval, že to může být jeho speciální cesta. Když příslušníci StB odváděli mladého biskupa k soudu, řekl mu: „Držte se toho, je to dobrá věc.“

77 Se svou svatodušní univerzální myšlenkou byl Karel Otčenášek pro některé až neodbytný. Tehdy, byl-li dotazován, jak by si tu svou ideu představoval, uváděl tento příklad.

Jako chlapec jsem doma mnohokrát pozoroval maminku při praní prádla. Pro jeho bělení se tenkrát používala šmolka. Prášek modré barvy způsoboval bělost. Ta drobounká zrníčka pracovala ze všech svých sil, aby zlepšila kvalitu svého prostředí. A tak i jednotlivé členy Církve by vědomí stále nabízené pomoci Ducha Svatého a také to, že máme úžasnou základnu v Nejsvětější Trojici, mělo vést k dynamizaci Církve, k evangelizaci, k apoštolátu, ke změně prostředí. Jsem přesvědčen, že **univerzální svatodušní spřátelování je opravdu lék pro všechny bolesti světa**. A pro křesťany je takovým léčivým penicilinem Eucharistie.

Eva Zálesáková

Biskup Karel Hanl a hasiči v Chrasti

Mezi nejstarší exponáty mobilní požární techniky v expozici ústředního hasičského muzea v Příbyslavi patří vozová čtyřkolová stříkačka z poloviny 19. století. K požárům ji tahal pár štyrských valachů a vodu pumpovaly statné paže hasičů. Stříkačka nese název „hanlovka“.

Ojedinělé pojmenování, které nemá žádná jiná stříkačka na světě, získala proto, že ji pořídil královéhradecký biskup Karel Hanl a v roce 1856 věnoval hasičům města Chrast v okrese Chrudim. Průkazné to je z kaligraficky vyvedeného nápisu na boční straně: *Der Stadt Gemeinde Chrast von Ihrem Bischof Karl Hanl*.

Karel Hanl, plným jménem František Karel Boromejský Hanl z Kirchtreu, se narodil 4. září 1782 v Krbicích v okrese Chomutov a na kněze byl vysvěcen v roce 1805 v Litoměřicích. Od roku 1822 byl metropolitním kanovníkem v chrámu sv. Víta v Praze a 28. října 1831 byl jmenován 17. sídelním královéhradeckým biskupem. Ve své funkci Karel Hanl

usiloval o zvýšení počtu far, ale zabýval se také hospodářstvím, uměním a politikou. Mezi jeho ekologické počiny patří výsadba 1100 ovocných stromů a mezi hudební vydání nového českého kancionálu a chorální knihy (1845). V roce 1864 uspořádal diecézní synod k 200. výročí založení královéhradecké diecéze, do níž patří také příbyslavská farnost. Důkaz o jeho charitativní činnosti podává právě i zakoupení dřevěné vozové stříkačky pro město Chrast. Karel Hanl zemřel 7. října 1874 v Hradci Králové v pozhnaném věku 92 let. Je pohřben v tamější katedrále Svatého Ducha. Za poznamenání stojí, že biskupova praneteř Klára Hanlová se provdala za rektora Univerzity Karlovy Leopolda Heyrovského a byla matkou Jaroslava Heyrovského, zakladatele polarografie a nositele Nobelovy ceny za chemii.

Biskup sepsal požární řád

V 18. století Chrast přestála několik hrozných ohňů. Největší z nich byl požár 27. srpna 1774, popelem lehlo 145

17. sídelní královéhradecký biskup František Karel Boromejský Hanl (1782–1874)

domů a 22 stodol. Zbylo pouze 9 domků a biskupská rezidence. Biskup Hanl proto v roce 1845 vydal první požární řád, který nesl název Pořádek k hašení ohně v městečku Chrasti. Že byl tento dokument velice promyšlený a účinný, uvádí na svém webu chrastecský sbor dobrovolných hasičů. Na hašení se využívalo nádobí, koše, vany, sekery a ke strhávání hořících střech trhací háky. Od roku 1786 chrastecí hasiči vlastnili první primitivní stříkačku. V roce 1856 ji nahradila modernější „hanlovka“. Vydatné služby vykonávala až do roku 1925. Když bylo v rekonstruovaném zámku Zachariáše z Hradce v Příbyslavi zřízeno ústřední hasičské muzeum, originální „hanlovka“ v něm našla čestné umístění.

Až tedy pomine pandemie koronaviru, nzapomeňte příbyslavské muzeum navštívit. Dar biskupa Karla Hanla si obdiv zaslouží!

Požární stříkačka věnovaná roku 1856 biskupem Hanlem chrasteckým hasičům

Z dějin Biskupství královéhradeckého (1)

V roce 2014 vydalo Biskupství královéhradecké výpravnou publikaci **PhDr. Jany Croj**, která několik let sbírala a třídila materiály týkající se historie královéhradecké diecéze a biskupství. Na následujících řádcích se dozvíte alespoň základní informace o událostech, které souvisí se vznikem Biskupství v Hradci Králové, samotné diecéze a o biskupech, tak jak obsazovali biskupský stolec v průběhu staletí.

Založení biskupství

Zřízení biskupství v Hradci Králové souvisí s procesem rekatolizace v Českých zemích, kterou vytyčil v polovině 16. století Tridentský koncil. V Čechách bylo nutno vybudovat novou strukturu katolické církve, která byla od husitství v rozvratu a nefunkční. Založení nových biskupství bylo jedním ze základních pilířů obnovy katolické duchovní správy. Celé Čechy spadaly tehdy do jediné diecéze, a to pražské.

Návrhy na vznik nových biskupství (Litoměřice, Hradec Králové, Plzeň a České Budějovice) se datují již do druhé poloviny 16. století, ale chyběly na ně finanční prostředky. Předcházeli jim příchod řádu jezuitů do Čech (1556) a obnovení úřadu pražského arcibiskupství v čele s Antonínem Brusem z Mohelnice (1561). S větší intenzitou se tyto myšlenky prosazovaly až po bitvě na Bílé Hoře, kdy v čele katolické církve v Čechách stála mimořádná osobnost – arcibiskup pražský Arnošt Vojtěch kardinál Harrach. Jemu se podařilo kromě mnoha jiných činů takřka geniálním způsobem vyřešit v dlouhodobém horizontu problém s hmotným zabezpečením nových diecézí. Zavedl totiž se souhlasem papeže a císaře, který se tím vzdával části výnosu z daně, tzv. solní pokladnu (cassa salis, solní regál), což znamenalo, že z každé bečky soli dovezené do

První královéhradecký biskup Matouš Ferdinand Sobek z Bilenberka

Čech, byla odvedena část daně na fond, z něhož byla financována katolická reformace v Čechách, tj. nejen církevní správa, ale i oprava významných církevních památek a výstavba nových kostelů a budov. Tento způsob dotací trval až do josefínských reforem, kdy se solní pokladna stala součástí náboženského fondu, vytvořeného z majetku zrušených klášterů.

Jako první z nových biskupství bylo založeno litoměřické roku 1655 bulou papeže Alexandra VII. Přibližně ve stejnou dobu začaly přípravy na založení biskupství královéhradeckého, které do určité míry navazovalo na středověké biskupství litomyšlské zaniklé za husitských válek. Katolická církev měla v tomto kraji velmi slabou pozici. Císař Ferdinand III. již v roce 1654 jmenoval kandidátem na biskupský stolec španělského benediktina s českými kořeny, významného matematika, filozofa a literáta Juana Caramuela z Lobkowicz. Velkou zásluhu na vzniku hradeckého biskupství má pražský arcibiskup Arnošt kardinál Harrach, který vyřešil roku 1656 hmotné zabezpečení budoucího biskupství zakoupením ze solní pokladny panství Chrást s vesnicemi Horka, Chacholice, Skála, Podlažice, Dobrkov, Zalažany, Rosice, Bor, Bořice a Podbor, rytířské sídlo Úhřetice s vesnicemi Dvakačovice, Zásada, dále vesnice Chlum a Vortová se vším, co k nim příslušelo v celkové sumě 88 000 zlatých. K tomu slíbil císař darovat ještě obnos 30 000 zlatých. Tento slib však plně nedodržel a polovinu musel doplatit první biskup sám. Počet statků se v průběhu let měnil, některé byly nově zakoupeny, jiné ubyly.

Nový císař Leopold I. nepodporoval kandidaturu Juana Caramuela, přiměl ho k rezignaci a roku 1659 jmenoval biskupem opata kláštera u sv. Mikuláše

◀ Jižní průčelí biskupské rezidence. J. B. Santini-Aichel, 1716–1718

◀ Zahradní strana východního křídla zámku v Chrasti

na Starém Městě Pražském a zároveň i u sv. Jana pod Skalou benediktina Matouše Ferdinanda Sobka z Bilenberka. Jeho úkolem bylo budovat hospodářskou základnu, zajistit budoucí sídlo biskupů ve městě, zřídit kapitolu a připravit farní kostel Svatého Ducha na změnu statutu na biskupskou katedrálu. Sobkovi se podařilo získat pro biskupství dvory Žilovice, Ostrov, Opočno a Žika. K hmotnému zajištění kapituly zakoupil roku 1662 panství Skály (Bischofstein) za 20 800 zlatých. Teprve potom byla papežem Alexandrem VII. dne 10. listopadu 1664 vydána zakládací listina a 15. března 1665 byl Matouš Ferdinand Sobek v Praze v katedrále sv. Víta kardinálem Harrachem vysvěcen a následujícího roku v Hradci Králové instalován. Území hradeckého kraje se oddělilo od pražské arcidiecéze, stalo se samostatnou diecí, město Hradec Králové bylo povýšeno na biskupské a farní kostel na katedrálu o šesti kanovnících (tohoto počtu dosáhla kapitulka až posléze). Následně začala také fungovat biskupská konzistoř. Právo jmenovat královéhradeckého biskupa náleželo českému králi.

Počátky budování biskupství a první léta rozkvětu

Město se dlouhou dobu bránilo vzniku biskupství, protože to považovalo za zásah do svých práv a obávalo se ztráty privilegií. Jablkem sváru se stalo zakoupení

Gallasovských domů (patřilo rodině hrabat z Gallasu) roku 1662 na jižní straně Velkého náměstí pro účely budoucí biskupské rezidence, které nechtěla městská rada uznat a blokovala výstavbu biskupského sídla. První biskupové tedy sídlili na zámku v Chrasti a do Hradce Králové přijížděli jen na velké svátky. Další vleklý spor se týkal patronátního práva ke katedrále Svatého Ducha a obsazování úřadu arciděkana, které bylo doposud v kompetenci města a české královny, neboť Hradec Králové byl věnným městem.

Dříve než se stačily spory vyřešit, zemřel kardinál Harrach a pražským arcibiskupem byl ustanoven roku 1668 Matouš Ferdinand Sobek z Bilenberka a ještě téhož roku jmenován do Hradce Králové Jan Bedřich hrabě z Valdštejna. Protože se jednalo o šestadvacetiletého mladíka, musel čekat 5 let na své potvrzení. Pro Hradec Králové to znamenalo intermezzo, kdy byl biskup zastupován biskupským oficiálem. Situace se nezměnila ani po biskupově vysvěcení roku 1674, neboť byl vzápětí jmenován po Sobkovi pražským arcibiskupem a Hradec Králové údajně ani nenavštívil. Do Hradce Králové přichází roku 1676 probošt kaple Všechných svatých na Pražském Hradě Jan Kryštof z Talmberka. Ani on nebyl úspěšný v dohodě s městským zastupitelstvem, a tak svou pozornost obrátil k obnovení kostela sv. Markéty v Podlažicích zničeného husity, kde roku 1698 nalezl i místo posledního odpočinku. Po něm usedl do biskupského křesla již v pokročilejším

věku Bohumír svobodný pán Kapoun ze Svojkova (1699–1701), který po dvou letech zemřel, aniž by se něco podstatného na postavení hradeckého biskupa změnilo. Teprve s příchodem 5. biskupa, jímž se roku 1701 stal rodák z Králík Tobiáš Jan Becker, se otevírá nová kapitola v dějinách instituce, období konsolidace a spolupráce s městem. Biskup Becker byl člověkem mimořádných schopností, který přišel s koncepcí rozvoje diecéze a vizí do budoucna. Podařilo se mu realizovat základní podmínky pro fungování biskupství: na místě Gallasovských domů vybudoval přední trakt biskupské rezidence s kaplí sv. Karla Boromejského, kterou roku 1709 vysvětil. Jižně od katedrály zakoupil parcely pro kanovnícké domy a začal s jejich výstavbou. V roce 1706 získal od města budovu bývalého purkrabství s úmyslem ji přestavět pro účely semináře, resp. kněžského domu. Zároveň začal se stavbou seminárního kostela Jana Nepomuckého, a to ještě před jeho svatořečením, neboť patřil k jeho velkým ctitelům. Tímto fundátorským dílem výrazně zasáhl do podoby Hradce. Velké renomé, jak u císaře, tak i u papeže, si získal výstavbou poutního areálu Hory Matky Boží v Králíkách, ke kterému uvedl řád servitů, a to ještě než se stal biskupem. T. J. Becker povzněl též duchovní život v diecézi, založil řadu náboženských bratrstev, měl charitativní citění. Patřil k nejvýznamnějším biskupům, které diecéze měla. Zemřel roku 1710 v nově postavené budově biskupské rezidence.

◀ Hradec Králové. Interiér kaple sv. Klimenta, Jan Blažej Santini-Aichel, 2. desetiletí 18. století

◀ Hradec Králové, budova bývalého semináře (dnes městská hudební síň)

Již dva měsíce po Beckerově smrti byl jmenován 6. sídelním biskupem Jan Adam hrabě Vratislav z Mitrovic, další výrazná osobnost na hradeckém biskupském stolci, jemuž připadla úloha dokončit řadu staveb započatých jeho předchůdcem. Vratislav byl známým mecenášem umění, pro biskupství v Hradci Králové angažoval umělce jako byli Petr Brandl a Jan Blažej Santini, jemuž je připisováno rozšíření rezidence o jižní a východní křídlo z let 1715–1718 a dále pozoruhodný projekt na obnovení kaple sv. Klimenta (1715–1717), na níž přispěl i papež Klement XI. Sv. Klementa zvolil roku 1714 za patrona města a celé diecéze na paměť uchránění Hradce před morem a v témže roce začalo město budovat mariánský sloup na Velkém náměstí. Biskup Vratislav nezapomínal ani na své panství v Chrasti, kde rozšířil zámek, dokončil obnovu chrastického farního kostela a podle Santiniho plánů dal postavit hřbitovní kostelík sv. Martina. Za Jana Adama Vratislava se plně konstituovala kapitula, rozšířil se počet kanovníků, do provozu byl roku 1716 uveden biskupský seminář (kněžský dům), který měl podobu postgraduálního studia, kde se připravovali na praxi již vystudovaní bohoslovci. Roku 1721 byl Jan Adam Vratislav jmenován biskupem v Litoměřicích a v Hradci následuje poměrně nevýrazné období Václava Františka Košínského svobodného pána z Košína (1721–1731) a Mořice Adolfa vévody Saského (1731–1733), který pocházel ze všech

hradeckých biskupů ze společensky nejprestižnější rodiny, saské panovnické dynastie Wettinů. Po necelých dvou letech Hradec Králové opustil a na vlastní žádost byl po smrti Jana Adama Vratislava jmenován biskupem litoměřickým.

Dlouhé období dvaceti let vyplnila vláda mladšího bratra Vratislava z Mitrovic, Jana Josefa (1733–1753). Biskup Jan Josef jako pečlivý správce diecéze a hospodář rozmnožil majetek o panství Zajezdec a Hroubovice, zvýšil význam a prestiž kapituly (kapitulní děkan získal právo užívat pontifikálií), zpřísnil kritéria pro vzdělávání v semináři. Hradec získal ostatky svého patrona sv. Klementa, které byly roku 1737 slavnostně přivezeny z Říma. V letech 1741–1742 podstatně rozšířil chrastický zámek o západní křídlo, opravil hradeckou rezidenci a doplnil fasádu o další štukovou výzdobu. V diecézi, zejména v pohraničí a hornatých oblastech, byla stále rozšířená nekatolická náboženství, ale i náboženské sekty a na jejich odstranění působili misionáři, mezi nimiž byl i známý P. Antonín Koniáš.

Biskupství za josefínských reforem a osvícenství

Po Vratislavově smrti přišel do Hradce Králové příslušník starobylé české vladycké rodiny Antonín Petr hrabě

Příchovský svob. pán z Příchovic (1753–1763), který se ovšem v Hradci Králové zdržoval poměrně málo, město bylo těžce poškozeno průtahy vojska za sedmileté války s Pruskem a velkým požárem. Příchovský se stal roku 1763 arcibiskupem pražským a jeho jméno je spojeno především s rokokovou přestavbou arcibiskupského paláce v Praze. V Hradci Králové ho vystřídal Heřman Hannibal hrabě z Blümegen (1763–1774). Za tohoto biskupa došlo k rozšíření farní sítě o dvacet nových farností, o které žádali již jeho předchůdci a vybudování kostela sv. Antonína Poustevníka na Novém Hradci náhradou za zbořený stejného patrona na Slezském Předměstí kvůli stavbě vojenské pevnosti. Roku 1772 získala diecéze dalšího patrona, a tím byl sv. Jan Nepomucký. Zároveň ale bylo biskupství oslabeno vnitřními spory s kapitulou a častým střídáním generálních vikářů a úředníků konzistoře. Biskup však věnoval velkou pozornost semináři, jehož budovu dal rozšířit (stavitel František Kermmer) a vydal nový studijní řád. Dožil se ještě počátku velkých církevních reforem započatých za Marie Terezie, a to zrušení jezuitského řádu v roce 1773, což se v Hradci velmi citelně projevilo. Později pobýval biskup Blümegen ze zdravotních důvodů ponejvíce v Brně, kde byl proboštem kapituly u sv. Petra a Pavla a kde také zemřel, a na svém panství ve Vizovicích. V diecézi ho zastupoval pomocný biskup Matyáš František hrabě Chorinský, pozdější brněnský sídelní biskup, a pražský

světící biskup Jan Ondřej Kaiser, který se po Blümegenově smrti stal jeho nástupcem. Ačkoliv Kaiserův episkopát trval pouze jeden rok (1775–1776), biskup se těšil přízni císařovny Marie Terezie, která ho do úřadu jmenovala. Podařilo se mu totiž při obléhání Pražského hradu a bombardování pruským vojskem roku 1757 statečným a prozíravým jednáním uchránit katedrálu sv. Víta před požárem. Po něm přichází Josef Adam hrabě Arco (1776–1780), který patřil již ke generaci vysokých církevních hodnostářů ovlivněných josefinismem a osvícenstvím. Vydal řadu dekretů, nařízení a statut upravujících chod konzistoře, kapituly a velkostatku. Provedl generální opravu biskupské rezidence, při níž byl snesen barokní střešní pavilon a budova byla zastřešena novou mansardovou střechou. Za jeho episkopátu byl stavěn kostel sv. Anny s minoritským klášterem v Kuklenách jako náhrada za zbouraný. V souvislosti s budováním vojenské pevnosti byly zbořeny ještě předměstské kostely sv. Pavla a sv. Petra. Domácí prostředí však biskupa Arca vnímalo jako

⚡ Trauttmansdorffská knihovna v hradecké rezidenci před úpravami biskupa Duky

cizince (rodina původu jihočtyrského), a proto nebyl také plně akceptován. Po dvou letech zažádal o přeložení a posléze se stal biskupem v rakouském Seckau.

Osvícenství doprovázené josefínským byrokratismem našlo největšího zastánce v Arcově nástupci Janu Leopoldu Hayovi (1780–1794), který platil za znalce i zastánce nekatolického prostředí. Za jeho episkopátu se uskutečnila obrovská proměna církve, vedoucí k jejímu podřízení státu. V roce 1781 došlo k vydání tolerančního patentu a započalo se s rušením klášterů, které nevyvíjely veřejně prospěšnou činnost např. ve školství či zdravotnictví. Pozitivním přínosem josefínských reforem bylo nové uspořádání farní sítě, v hradecké diecézi bylo zřízeno 79 nových far a lokálií. Biskup Hay těžil z počáteční přízně císaře Josefa II., který ho v rámci inspekčních cest do Josefova a přípravy pevnostní stavby v Hradci několikrát v rezidenci navštívil. Upozornil na sebe především vydáním pastýřského listu v roce 1781, doprovázejícím výkladem tolerančního patentu, který dokonce překračuje míru náboženské tolerance stanovené císařem. To mělo posléze za následek ochlazení vztahů s vídeňským dvorem. Hayův episkopát doprovázela řada změn, které výrazně zasáhly do podoby diecéze. Bylo to zejména připojení dvou krajů k diecézi – chrudimského a čáslavského, čímž se od roku 1782 rozloha hradecké diecéze zdvojnásobila. Území bylo rozděleno podle krajů na 24 vikariátů tak, aby církevní správa odpovídala politickému územnímu dělení. V souvislosti s výstavbou vojenské pevnosti se uvažovalo o přenesení sídla biskupství z Hradce Králové do Chrudimi, z finančních důvodů byl nakonec tento plán zažehnán. Hay se přátelil s řadou významných osvícenců, k nimž patřil Josef Dobrovský, kterého roku 1786 v rezidenční kapli vysvětil na kněze. Podporoval na studiích i mladého malíře Antonína Machka, který později vyzdobil nástěnnými malbami dvě místnosti na zámku v Chrasti. Jako kanovník působil v Hradci Králové významný kreslíř – vedutista Johann Venuto. K nelibosti místních provedl biskup razantní úpravu interiéru katedrály

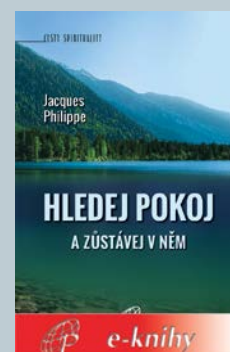
⚡ Knižní tipy

Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednávky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Jacques Philippe

Hledej pokoj a zůstaň v něm

Bůh je Bohem pokoje. Často se zneklidňujeme a chceme všechno vyřešit sami, ačkoli by bylo účinnější zůstat pokojně před Božím pohledem a nechat jej jednat, s moudrostí a mocí nekonečně větší, než je ta naše. *Brož., 104 s., 129 Kč*

Brigitte Endersová

Jáchym a Desatero

Desetiletý Jáchym dostal za úkol naučit se Desatero a pochopit, k čemu je dobré. Jenže to není zcela tak zábavné jako model letadélka, který chce postavit. Naštěstí je tu dědeček, který Jáchymovi ukazuje, že stavět letadélko bez návodu a žít bez Desatera je v leccem velmi podobné. Pro děti nejen mladšího školního věku. *Váz., 128 s., 225 Kč*

◀ Borromaeum, Hradec Králové. František Dobrkovský, 1858–1860

◀ Biskup Josef Doubrava

Svatého Ducha, kdy nahradil původní barokní výzdobu novou, ale kvalitní, ve stylu klasicismu. Ani tento inventář se však do současnosti nedochoval. K představitelům osvícenství, i když méně radikálním než předchozí, patřil také 15. biskup Maria Tadeáš hrabě Trauttmansdorff (1795–1811). Jeho episkopát se kryl s dobou napoleonských válek, tudíž musel čelit především jejich následkům, hospodářské krizi a státnímu bankrotu v roce 1811. Ve své působnosti na hradeckém stolci se zaměřoval především na reformou církevního školství, podporu vzdělávání kléru a povznesení hospodářské úrovně biskupského panství.

Původní kněžský dům v Hradci Králové byl roku 1802 transformován na řádný tříletý bohoslovecký seminář, který fungoval zpočátku jako součást pražského a později se osamostatnil a jeho budova byla výrazně rozšířena. Do studijního programu zařadil výuku českého jazyka, kterou vykonávali v Hradci Králové významní obrozenci (J. M. Rautenkranz, J. L. Ziegler). Byl to první nově koncipovaný kněžský institut v rakouských zemích. Kromě toho obnovil gymnázium v Německém (dnes Havlíčkově) Brodě, podporoval filozofický institut v Litomyšli. Biskup zanechal významnou knihovnu, která je chloubou

královéhradeckého biskupství dodnes. M. T. Trauttmansdorff se roku 1811 stal moravským metropolitou a svoji životní dráhu zakončil jako kardinál (1816). Na jeho místo do Hradce Králové přišel olomoucký světitel biskup Alois Josef hrabě Kolovrat-Krakowský (1812–1831). Byl to poslední příslušník historické rodové šlechty, který stanul v čele královéhradecké diecéze. Centrem pozornosti zůstával i nadále seminář, studium bylo prodlouženo na čtyři roky, vyučovalo se také zemědělským naukám, ekonomii a pedagogice. Po devatenácti letech působení v Hradci Králové byl roku 1831 jmenován arcibiskupem pražským.

◀ Trevi (Umbria). Vila pro rekreaci bohoslovců české koleje

◀ Nové Borromaeum, dnešní Biskupské gymnázium v Hradci Králové, Viktor Weinhengst, 1901–1902

Lesovna ve Vortové. Josef Fanta, 1906

Biskupská rezidence po rekonstrukci z roku 1929

Biskupství za vlády císaře Františka Josefa I.

Toto období představuje především episkopát 17. biskupa Karla Boromejského Hanla (1831–1874), který patřil k nejdelším v dějinách hradeckého biskupství, trval plných 42 let. Hanl byl vzorným správcem diecéze, velmi pilně plnil povinnosti jak pastorační, tak hospodářské. Až do roku 1848 vykonával tak jako jeho předchůdci vrchnostenská práva, která byla zároveň s poddanstvím a robotou zrušena, z panství se stal velkostatek, politická a soudní správa přešla z vrchnosti na zemské úřady. Biskup Hanl značně pozvedl náboženský život, zavedl nové rozdělení vikariátů (1842), jichž měla diecéze nadále 31, roku 1849 zavedl misie lidové i kněžské, zřídil pro tento účel misijní ústav, uspořádal první diecézní synodu pro klérus (1863). Královéhradecká diecéze byla tehdy nejlidnatější v Čechách, k roku 1846 měla 1 261 465 duší. Roku 1860 zřídil chlapecký výchovně vzdělávací internát – konvikt pro studenty z diecéze, nazvaný Borromaeum a postavil pro něj novou budovu, kterou z velké části sám financoval. Hanlovou zálibou byla historie, sepsal monumentální dílo,

třídílnou rukopisnou Pamětní knihu Biskupství královéhradeckého. Opravil všechny budovy biskupství včetně hospodářských dvorů, svoji činnost uzavřel regotizací katedrály Svatého Duha v letech 1864–1876 (k 200. výročí založení biskupství), kterou prováděl stavitel František Schmoranz. Při ní byly odstraněny všechny negotické prvky v interiéru a tím zanikla i předchozí Hayova klasicistní úprava. Až do svých 85. let neúnavně konal vizitace, takže se mu podařilo za svůj dlouhý episkopát vizitovat diecézi celkem třikrát. Vizitace bývaly spojovány s biřmováním a nezřídka se stávalo, že při nich biřmoval najednou i více než 20 000 osob.

Po smrti Karla Hanla byl jmenován do Hradce Králové Josef Jan Ev. Hais (1875–1892), který navázal na odkaz svého předchůdce. Věnoval zvýšenou pozornost otázkám národnostním a jazykovým, zavedl úřadování na konzistoři v jazyce, v kterém se na úřad žadatel obrátil. Prosazoval myšlenku českého katolického vlastenectví. Roku 1881 založil ústav pro výchovu hluchoněmých Rudolfinum, na který přispěl částkou 100 000 zlatých. Zasloužil se o obnovu vyhořelého klášterního areálu Hory

Matky Boží v Králíkách, kam uvedl řád redemptoristů. Ze svých prostředků zakoupil pro české seminaristy v Římě letní sídlo v Trevi (Umbrie). Haisovy zásluhy o církve ocenil při návštěvě Hradce Králové jak císař František Josef I., tak i korunní princ Rudolf.

Josefa Haise vystřídal roku 1893 Eduard Jan Nepomucký Brynych, který byl známý především jako katolický spisovatel a organizátor církevního spolkového života. Jeho devízou bylo: „*Proti slovu máme slovo, proti knize nebo listu musíme dáti knihu nebo list, proti spolku musíme postavití spolek, proti činnosti činnost, proti penězům peníze, proti zášti a fanaticismu musíme dáti lásku a klidnou odhodlanost.*“ Za jeho episkopátu se v plné míře projevíly národnostní problémy v diecézi, musel čelit velkým tlakům i obžalobě ze strany německých nacionalistů kvůli zavádění českých bohoslužeb na Trutnovsku a v pohraničí. Svá stanoviska úspěšně obhájil i u papeže Lva XIII. Aktivně vstupoval do politického života, podílel se na zakládání katolických spolků, jejichž posláním bylo oživení náboženského života, šíření osvěty, vzdělání, sociální i ekonomické povznesení úrovně obyvatelstva.

K tomu přispívalo i založení tiskárny s nakladatelstvím a jako spisovatel podporoval vydávání diecézních časopisů a dalších publikací (časopis *Obnova*, *Časové úvahy*, týdeník *Štít*). Do výuky v semináři zařadil křesťanskou sociologii. Brynych byl zároveň posledním z velkých fundátorů a stavebníků v biskupském křesle. Během deseti let, kdy stál v čele diecéze, zrealizoval tři velké církevní stavby v Hradci Králové, a to spolkový dům Adalbertinum (1897), Nové Borromaeum a Nové Rudolfinum (obojí 1901–1902), protože staré již nepostačovaly. Novinkou byly katolické diecézní sjezdy, které uspořádal v roce 1897 a 1902. Zemřel roku 1902 v Chrastí, kde je též pohřben.

Biskupství v době I. světové války a I. republiky

Episkopát jeho nástupce 19. biskupa Josefa Doubravy (1903–1921) spadl do bouřlivého období I. světové války, rozpadu monarchie a vzniku samostatného československého státu, ale i rozkolu uvnitř katolické církve a založení Církve československé. Díky svým schopnostem a diplomatickému jednání ochránil diecézi před chaosem a nebezpečími konce války a prvních poválečných let. Doubrava podporoval vznik Československa, byl jedním ze zakládajících

členů Jednoty katolického duchovenstva, organizace sdružující prorepublikově smýšlející kněžstvo, ale zároveň si až do pádu monarchie zachoval kladný vztah k panovníkovi. I z toho důvodu vykonával po odchodu pražského arcibiskupa Pavla Huyna administrátora pražské arcidiecéze. Podílel se též na navázání oficiálních styků ČSR se Svatým stolcem.

Jeho zálibou bylo výtvarné umění. Vytvořil hodnotnou sbírku českého malířství 19. a 20. století, kterou odkázal městu jako základ budoucí galerie. Výuku dějin umění začlenil do osnov bohosloveckého semináře. Angažoval se i na poli památkové péče, zachránil starobylé zvony z katedrály Svatého Ducha před rekvírováním za I. světové války, byl státním konzervátorem. Jeho hlavním architektem a poradcem ve věcech umění byl Josef Fanta, který projektoval pro Doubravu k rekreačním účelům lesovnu ve Vortové (1906) a podílel se také na úpravách hradecké rezidence. Významnou úpravou za Doubravy prošel také park u zámku v Chrastí, kterou prováděl slavný zahradní architekt František Thomayer, bratr slavného lékaře Josefa Thomayera. V roce 1906 zakoupila biskupská konzistoř blok domů U zlatého beránka a Na Kropáčce a dala je upravit pro účely jezuitské rezidence, neboť řád byl opět uveden do města. Většina Doubravových pastoračních aktivit

spadala ovšem do doby před I. světovou válkou, nejmohutnější akcí byl V. všeobecný sjezd katolíků pořádaný v Hradci 1909, kterého se účastnilo na 30 000 katolíků. Jeho hlavní myšlenkou bylo „Náboženství jest věcí veřejnou“. Od roku 1920 působil v diecézi jako světící biskup Karel Kašpar, který se roku 1921 po Doubravově smrti stal 21. královéhradeckým biskupem.

Kašparův episkopát probíhal v konzervativnějším, ale energičtějším duchu. Zasazoval se především o jednotu uvnitř římskokatolické církve a zrušení Jednoty katolického duchovenstva, která přispívala k rozkolu v církvi. Úspěšně vedl diecézi i hospodářsky, zejména při řešení I. pozemkové reformy. Systematicky podporoval upevnění katolické výchovy v rodinách, založil nepolitické hnutí Katolická akce, které bylo za dob totality zneužito k perzekuci církve. Kromě královéhradeckého semináře mu byla svěřena péče i o seminář římský, zejména stavbu nové české koleje Nepomucena, na níž přispěl velkou částkou papež Pius XI. a která byla vysvěcena roku 1929. Velkým dílem Karla Kašpara pro Hradec Králové bylo vybudování kostela Božského Srdce Páně na Pražském Předměstí (architekt Bohumil Sláma) na paměť obětí I. světové války z hradecké diecéze. Vysvěcen byl až za Mořice Píchy v roce 1932. Dalším důležitým tématem jeho episkopátu byly katolické sjezdy.

(Audience nově jmenovaných ordinářů u předsedy vlády Františka Udržala, vlevo královéhradecký biskup Mořic Pícha, 1931

(Biskup Pícha s ostatky sv. Vojtěcha. Hradec Králové, 1947

Ⓛ Zaměstnanci biskupského velkostatku za biskupa Píchy.

Ⓛ Intronizace biskupa Karla Otčenáška 27. ledna 1990

Uspořádal dva: v roce 1923 III. sjezd katolíků královéhradecké diecéze s mottem „Křesťanstvím k lidskosti“ a v roce 1929 eucharistický sjezd při svatováclavských jubilejních oslavách. Roku 1930 byla při hradecké kapitule zřízena proboštská dignita, prvním proboštem se stal dr. František Reyl, významná osobnost hradeckého církevního života. Biskup Kašpar byl také velkým cestovatelem, kromě řady evropských států navštívil USA, účastnil se světového eucharistického kongresu v Chicagu v roce 1926, Egypt a Svatou zemi. V roce 1931 došlo k požáru biskupské rezidence, při němž shořela střecha a bylo poškozeno druhé patro. Oprava, která začala prakticky ihned, byla dokončena za jeho nástupce, protože ještě téhož roku byl Karel Kašpar jmenován arcibiskupem pražským a 1935 kardinálem. V Hradci Králové ho vystřídal kanovník Metropolitní kapituly u sv. Víta a generální vikář Pražské arcidiecéze Mořic Pícha.

V době 2. světové války

Episkopát Mořice Píchy probíhal za extrémně obtížných podmínek: sklonek I. republiky, okupace, II. světová válka, krátké období částečného uvolnění a obnovy, doba represí a totality. Lze ho označit za nejtragičtější v dějinách královéhradeckého biskupství 20. století. I přes omezenou možnost činnosti se zhostil svého úkolu vždy se ctí a pevným charakterem. Navázal na své předchůdce

a pokračoval v konání katolických sjezdů, v roce 1937 uspořádal diecézní eucharistický sjezd, jehož se účastnilo na 50 000 lidí. Byla to na půlstoletí poslední svobodná církevní akce v diecézi. Pícha byl velký podporovatel misijního díla, předsedal Národní radě „Díla šíření víry“ a za činnost v této oblasti mu byl roku 1940 udělen velkokříž Řádu sv. Lazara Jeruzalémského, stal se prelátem tohoto řádu. V letech okupace prováděl rozsáhlou sanaci a rekonstrukci interiéru katedrály Svatého Ducha, při níž byly provedeny na klenbě erby královéhradeckých

biskupů a zároveň byl pořízen v hořické kamenické škole nový hlavní oltář v novogotickém stylu.

Po odtržení Sudet za okupace se ocitlo 114 farností královéhradecké diecéze z celkového počtu 470 za hranicemi Protektorátu Čechy a Morava. Z nich byl vytvořen tzv. biskupský generální vikariát v Sudetech se sídlem v Trutnově a tento stav trval do roku 1945. Za války sedm kněží z diecéze zahynulo, více než dvě desítky jich bylo vězněno, 102 v důsledku tzv. Benešových dekretů odsunuto. Biskup Pícha statečně čelil germanizaci. Po válce byl jedním z kandidátů na pražský arcibiskupský stolec po Karlu Kašparovi. Bylo to výslovným přáním papeže Pia XII. jmenovat jej českým primasem. Patrně na zásah československé vlády k tomu nedošlo a roku 1946 byl jedním se spolusvětitelů arcibiskupa Josefa Berana. Ihned po válce usiloval o povýšení hradeckého teologického institutu na vysokoškolskou fakultu, neboť se uvažovalo o zřízení Východočeské univerzity v Hradci Králové. Za částečnou poválečnou obrodu církevního života lze považovat eucharistický sjezd v roce 1947 v Chrástě a pak zejména oslavy 950. výročí mučednické smrti sv. Vojtěcha, kdy byla do Hradce Králové přivezena lebka světce.

Ⓛ Kapitulní vikář Mons. Václav Javůrek, před rokem 1968

Jana Croj Ⓛ

(dokončení příště)

Televize Noe pro vás a s vámi

Desátým květnem vstupuje televize Noe do **patnáctého roku** svého života. V průběhu oněch požehnaných let rozšířila své vysílání z původních několika pořadů denně na celých čtyřiaadvacet hodin, zvětšil se její pracovní tým a přibyla řada nových spolupracovníků, podstatně se změnilo i technické zázemí a vybavení včetně přenosového vozu.

Vývojem pozemního vysílání jsou její pořady snadno dostupné na území celé republiky. Mnohonásobně se rozšířil okruh diváků. Přes všechny vývojové změny vyrůstá televize Noe ze stále stejných pevných kořenů.

Základ naší práce se změnit nemůže: Stále a bez výhrad jsme televizí dobrých zpráv. Jsme rádi, že hlavně těm, na které spolu s nemocemi a věkem doléhá samota, se stáváme víc než blízkými společníky. Silně jsme to prožili v době uzavřených kostelů, kdy tolik lidí prožívalo naším prostřednictvím mše svaté, naslouchalo inspirujícím promluvám duchovních nebo sledovalo hodnotné filmy a pořady o světcích či významných poutních místech. V pravidelných Missio magazínech a dokumentárních filmech zveme diváky také k účasti na budování misijního díla. Velké ohlasy máme ale také na pořady folklorní, populárně vědecká zastavení v přírodě, hlubinách vesmíru nebo koncerty v nádherných sakrálních i světských prostorách. Každodenními průvodci programem jsou moderátoři Živě s Noe. Do studia zvou zajímavé osobnosti z nejrůznějších oborů a vlastně i televizní diváky, kteří se mohou ptát, přispívat svými názory a třeba také soutěžit.

Od samých začátků budujeme se svými diváky a příznivci blízké společenství. Přestože sídlíme v Ostravě, chceme jim být co nejbližší i v každém místě u nich doma. Navštěvujeme proto farnosti i další zajímavá místa ve všech diecích.

V královéhradecké diecézi patří k nejvýznamnějším pravidelným zastávkám Koclířov jako sídlo Českomoravské Fatimy. Před necelými třemi lety jsme tam spolu s vámi slavili sté výročí fatimských zjevení a koclířovský duchovní správce Mons. Pavel Dokládál je naším stálým významným spolupracovníkem. Každoročně zaznamenáváme také Akademické týdny a ne jednou jsme zavítali do Neratova.

Nejen královéhradecká diecéze si letos připomíná sto let od narození arcibiskupa Karla Otčenáška. Měli jsme to štěstí, že jsme v pořadu Pro vita mundi mohli zaznamenat vyprávění otce arcibiskupa o jeho životě a cestách víry. Před deseti lety jsme společně prožili mši svatou a koncert na hradeckém náměstí k oslavám jeho devadesátých narozenin. V následujícím roce jsme byli u uvedení biskupa Jana Vokála do úřadu i na pohřbu pana arcibiskupa. Také letos se chceme do Hradce vypravit, pokud to okolnosti

dovolí, a divákům zprostředkovat atmosféru akcí, které jeho osobnost a odkaz připomenou. Vzpomeneme jej také ve výroční den jeho úmrtí.

Jako nekomerční televize existujeme a rosteme díky Bohu i finanční podpoře samotných diváků, kteří od nás dostávají třikrát do roka zvláštní tištěný Zpravodaj, a pro ty, kteří nám sdělili datum narození, je také určen pořad blahopřání k životním jubileím nazvaný Přejeme si... V královéhradecké diecézi má televize Noe štědrých podporovatelů opravdu hodně. Všem i touto cestou velmi děkujeme. Velké poděkování patří také všem, kteří se za nás modlí. I my modlitbu stále potřebujeme.

Těšíme se na setkání s vámi u televizních obrazovek a co nejdříve také u vás ve východních Čechách.

Táňa Popková a redakce televize Noe)

TV Noe – biskup Jan Vokál na Akademických týdnech, 2015

Varhany v naší diecézi (5)

Varhany v kostele sv. Vojtěcha v Broumově a v kostele sv. Jiřího a Martina v Martínkovicích

Opatský kostel sv. Vojtěcha je původně gotický klášterní chrám přestavěný do barokní podoby pod vedením italského stavebního mistra Martina Allia z Löwenthalu. Fresky na stropě zachycují život sv. Vojtěcha, oltářní obraz je od Václava Vavřince Reinera.

77 Kdy se v Broumově objevily první varhany?

Varhany zaujímaly v benediktinském řádu vždy významnou úlohu. Dokladem toho je několik významných nástrojů, které se nejen v klášterním kostele, ale i v okolních kostelech pod správou řádu v průběhu staletí vystřídaly. První písemná zmínka o varhanách v klášterním kostele sv. Vojtěcha je již z roku 1405, ale o jejich dispozici nic nevíme. Další písemně doložený nástroj pocházel z roku 1653 a postavil jej slezský varhanář Hans Hoffrichter. Varhany měly dva manuály a 24 rejstříků, z toho jeden jazykový. Tento nástroj, bohužel, shořel v roce 1681.

V letech 1687–1689 zde postavil monumentální třímanuálový nástroj se třiceti rejstříky varhanář Theodor Agadoni. Agadoni pocházel údajně z Německa, ale varhanářskou činnost začal provozovat v italských Benátkách. Ucházel se také o místo dvorního varhanáře pro vídeňský dvůr, kde však neuspěl. Setkáváme se s ním až po roce 1680 nejprve v Praze, kde se oženil, a dokonce se objevil i v Hradci Králové, kde byl pokřtěn jeho syn. Nejvíce nástrojů postavil Agadoni právě v královéhradecké diecézi. Kromě varhan v Broumově se s jeho pracemi setkáváme například v Kutné Hoře, Rychnově nad Kněžnou, Chrudimi, Holicích, Kostelci nad Orlicí nebo v Králíkách. Pracoval ale také v Olomouci, Krnově, České Lípě

a v Polsku. Agadoni patřil k tak zvaným kočovným varhanářům. To byli varhanáři, kteří putovali po celé Evropě, nikde nezakořenili a svoji dílnu si vozili s sebou. Když uvážíme, že v té době byl hlavním dopravním prostředkem koňský povoz, byl to jistě úctyhodný výkon.

77 Jak to v té době všechno sám zvládnul?

Kromě toho, že byl jistě velmi zručný a pilný, zřejmě dokázal rychle zaučit místní truhláře, kteří pak řadu součástí, jako například varhanní skříň nebo nosnou konstrukci, dokázali zhotovit samostatně. Tuto teorii podporuje i skutečnost, že všude, kde Agadoni působil, dokázal nadchnout místní truhláře, a ti pak ve varhanářské tradici většinou pokračovali. Je také pravděpodobné, že například v Králíkách se začínající varhanáři nechali inspirovat Agadoniho nástrojem a s oblibou přejali typicky italský rejstřík Biffaru. Jedná se o druhý osmistopý Principál, stavěný v diskantové poloze, který je naladěný o několik centů výš a vytváří jakési chvění, podobné lidskému hlasu.

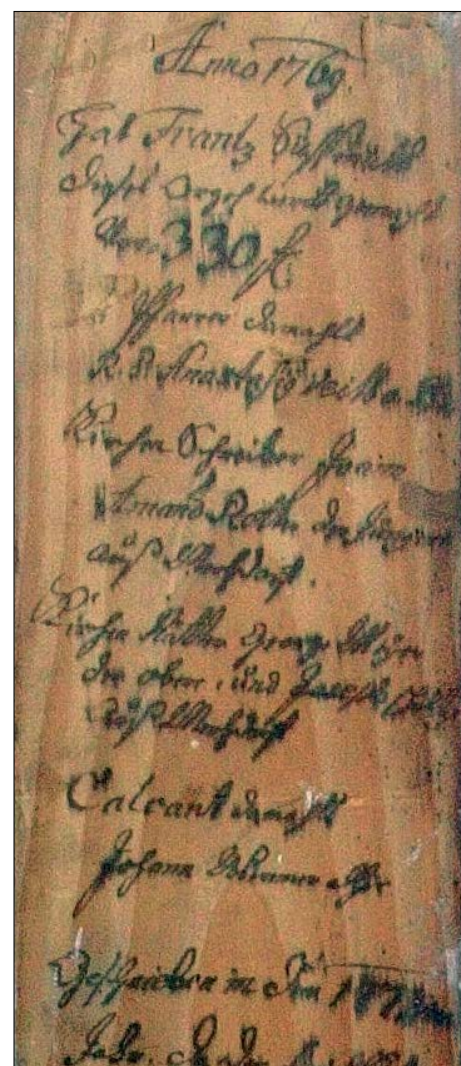
Theodor Agadoni byl sice uznávaným varhanářem, ale byl také údajně poněkud nespolehlivý. Často stavěl několik nástrojů současně, takže měl problémy s termíny. Mnohdy započal se stavbou varhan a pak zmizel a několik let pracoval na jiném nástroji. Ale to se občas stává i některým současným varhanářům.

77 Ale vraťme se ke zdejšímu nástroji. Bylo tehdy obvyklé stavět tak velký nástroj?

Koncem 17. století se stavěly převážně menší nástroje a často si je pořizovaly

literátská bratrstva. Třímanuálové nástroje byly v Čechách a na Moravě zcela ojedinělé. Stavba tak velkého nástroje v Broumově svědčí mimo jiné o nesmírném bohatství, kterým benediktinský řád disponoval.

Agadoni u broumovských varhan uplatnil některé italské vlivy, například rozdělení některých smíšených alikvotních řad na

█ Nápis na píšťale varhan v Martínkovicích z roku 1771

jednotlivé rejstříky s latinským názvoslovím (například Quindecima, Sedecima) a také zde uplatnil již výše zmíněný výchvěnný rejstřík Biffaru. Nástroj měl také jazykový rejstřík Posaune 8' a nejhlubší polohu, která se ve varhanách běžně staví – Subbas major 32', což je o oktávu nižší poloha než klasický Subbas 16'. Byl to jistě zcela mimořádný nástroj.

Co se z Agadoniho nástroje v Broumově vlastně dochovalo?

Agadoniho nástroj zde vydržel bez významných změn poměrně dlouho, rovných 250 let. O to větší škoda je, že v roce 1937 byl přestavěn krnovskou firmou Rieger na celkem tuctový tovární výrobek – na dvoumanuálový nástroj s výpustkovými pneumatickými vzdušnicemi a elektrickou trakturou. Přestavba vycházela z tehdejších liturgických požadavků řádu a byla částečně ovlivněna i cecilánskou reformou, která preferovala doprovodnou funkci varhan. Nástroj měl dokonce i druhý hrací stůl umístěný v presbytáři, aby byl zajištěn operativnější kontakt varhaníka s liturgickým prostorem. To byla tehdy jistě zajímavá novinka, ale elektrický systém ovládání ještě nebyl prověřen zkušenostmi a nástroj byl prý značně poruchový. Při přestavbě ponechala firma Rieger pouze prospektovou část původních varhan, kterou dosti nevkusně rozšířila o boční přístavky. Nedovedu si představit, že by něco podobného v dnešní době prošlo přes památkovou péči.

V jakém stavu je nástroj v současné době?

Dosud poslední přestavba zde proběhla v roce 1985 a provedli ji opět krnovští varhanáři. Tentokrát se alespoň snažili vrátit dispozici k původnímu italskému stylu a postavili zde několik rejstříků, které jsou známé převážně z italského varhanářství. Ing. Bohumil Plánský, který sestavoval novou dispozici, zde uplatnil rejstříky, jako například Duodecima, Kvintadecima, Decimanona, Sedecima nebo Biffara. Nástroj má dokonce 30 znějících rejstříků, jako měl původní nástroj z roku 1689. Vznikla tak alespoň

částečná kontinuita s původním nástrojem Theodora Agadoniho. I když původní zvuková kvalita nástroje je nenávratně ztracena, díky vynikající akustice zní stávající nástroj monumentálně a umožňuje interpretaci skladeb všech slohových období. Nicméně mám obavu, že brzy bude zapotřebí do nástroje investovat další nemalé finanční prostředky.

Vy znáte ten nástroj velmi dobře, už jste tady jistě něco odehrál a zažil.

Na tyto varhany jsem odehrál mnoho koncertů a také jsem zde v roce 1994 natočil svoje profilové CD. Dokonce jsme tu natočili i první společné CD s flétnistou a jazzmanem Jiřím Stivínem, protože tak úžasnou akustiku a inspirativní prostředí najdete málokde. Při natáčení sólových varhan jsem tady zažil i úsměvné okamžiky. Natáčeli jsme jako obvykle v noci, aby do kostela nepronikal hluk z ulice. V kostele se ale uhnízdil ptáček, který začal zpívat vždy, když zaznělo pléno varhan s vysokými alikvotními řadami. V průběhu skladby se to celkem ztratilo, ale problém nastal tehdy, když skladba skončila a do krásného dozvuku se ozvalo ptačí štěbetání. Po několika neúspěšných pokusech jsme ptáčka konečně obelstili. Zvukař natočil několik samostatných závěrečných akordů a do skladby pak „stříhnul“ snímek, kdy unavený ptáček po akordu zapomněl zazpívat. Uspokojení z vyřešení problému však nemělo dlouhého trvání. Za kostelem začal štěkat pes a nezdálo se, že brzy přestane. Nezbyvalo než mu věnovat kus salámu ze svačiny a domestikovanou šelmu uklidnit. Pak už zbývala maličkost – neudělat při nahrávání mnoho chyb.

Ujeli jsme asi 10 km od Broumova, jsme v Martínkovicích, na kůru kostela sv. Jiřího a Martina. Také tady byl kostel vybudován na místě gotického chrámu a je to dílo téhož italského architekta jako klášterní kostel sv. Vojtěcha v Broumově, Martina Alliaia z Löwenthalu.

Tyto varhany jsem vybral proto, že jsou po generální opravě a zároveň se dochovaly do značné míry v původním stavu. Jedná

se o nástroj varhanáře stavitele Franze Süssmutha, který tyto varhany postavil v letech 1769–1771. A jelikož se další nástroj od tohoto varhanáře u nás nedochoval, můžeme hovořit o unikátu. Rozluštění tajemství o tom, kdo varhany skutečně postavil, přinesl nález nápisu na píšťale D rejstříku Quintadena při opravě v roce 1881. Německý nápis zní v překladu takto: „Roku 1769 postavil tento nástroj Franz Süssmuth za 330 zlatých. Tehdy byl farářem R. P. Anastasius Veith O.S.B. Kostelním písařem byl Adam Rotter z Martínkovic. Kostelní otcové byli Georg Meier – vrchní a Johann Scholz z Martínkovic. Kalkantem byl Johann Werner. Napsáno v roce 1771, kdy jeden korec žita byl za 13 zlatých a korec ječmene za 11 zlatých. Korec pšenice byl za 18 zlatých. Avšak jsou-li peníze, nelze si za ně nic koupit“. (V tomto období totiž panovala v Čechách vlivem špatného počasí velká neúroda a hladomor.)

Podobné nápisy uvnitř varhan bývají obvyklé nebo se autorství starých varhan určuje složitěji?

U většiny historických varhan zpravidla žádný viditelný nápis nenajdeme. Ti nejslavnější (a také nejskromnější) neměli potřebu se pod své opusy okázale podepisovat. Jejich nástroje se však poměrně dobře identifikují a zkušený znalec varhan je mnohdy pozná již při pohledu z lodi kostela nebo podle několika dalších indicií. A když už se nějaký nápis najde, bývá rafinovaně skrytý v těžko dostupné součásti varhan. Například ve ventilové komoře, na koruně římsy nebo v částech, které se rozebírají maximálně jednou za 100 let, jako je například vnitřek měchu nebo zaslepený prostor vzdušnice. Štítky

Hrací stůl varhan v Martínkovicích

Varhany v Broumově

Varhany v Broumově, hrací stůl

Varhany v Martinkovicích

se jménem varhanáře, případně s opusovým číslem, se začaly umísťovat na hrací stoly většinou až od poloviny 19. století, kdy se začala prosazovat tovární výroba. S trochou nadsázky bych řekl, že čím bezvýznamnější nástroj, tím má větší firemní štítek nalepený na viditelném místě.

77 Jakými změnami prošel nástroj v Martinkovicích?

Nástroj prošel několika úpravami a dispozičními změnami. Ostatně těžko bychom hledali barokní nástroj, který by zůstal zachovaný v původním stavu. Tak tomu bylo i v Martinkovicích. V roce 1845 byl hrací stůl otočen tak, aby varhaník seděl čelem k oltáři. V té době se takové úpravy dělaly hojně, protože byl-li varhaník zády k oltáři, bylo to vnímáno jako neuctivé. Tak se začaly hrací stoly otáčet, mimo jiné i proto, aby varhaník lépe viděl na dění u oltáře. Při této přestavbě došlo i ke změně několika rejstříků, takže nástroj byl zvukově narušen. V rámci této úpravy došlo i k chromtizaci velké oktávy.

Další velkou opravu provedl v roce 1881 Franz Finger z Kunčiny Vsi, kdy došlo k rozšíření kůru a nástroj byl obohacen o dva nové rejstříky. Poslední větší oprava proběhla v roce 1921, což dokládá nápis na víku vzdušnice. Opravu provedl místní varhaník Ferdinand Hausdorf. Po odchodu sudetských Němců zde utichl

život a nástroj postupně chátral a nedalo se na něj hrát.

77 Myšlenka restaurovat varhany v Martinkovicích se zrodila z lásky ke kostelu?

Za každou podobnou iniciativou se zpravidla skrývá citový vztah k danému místu, ke kostelu, nebo ke konkrétní části mobiliáře. Někdo má vztah ke zvonům, jiný zase k varhanám. U varhan to navíc bývá vášeň a touha varhaníka mít k dispozici kvalitní nástroj, na který se nemusí stydět hrát. Problém bývá jako u většiny podobných snažení s finančním zajištěním celé akce. Je proto velmi důležité, aby se našel člověk, který je schopen tak složitou záležitost neustále posouvat kupředu a dotáhnout ji do zdárného konce. Samozřejmě je také zapotřebí, aby vše probíhalo v součinnosti s duchovním správcem kostela. Broumovsko má štěstí, že se o varhany již mnoho let obětavě stará varhaník Ing. Vladimír Hrubý, který má velký podíl na realizaci obnovy varhan nejen v Martinkovicích, ale i v Božanově a ve všech kostelích v Broumově.

Obnovu varhan v Martinkovicích realizovali varhanáři Josef Poukar a Jan Eliáš za velké finanční podpory ze strany Krajského úřadu, který postupně přispěl částkou ve výši kolem 1 milionu korun. Část zbývajících finančních nákladů

nesla obec Martinkovice a soukromí dárci. Náročné restaurování se sice protáhlo na deset let (2000–2010), ale historie se většinou neptá, jak dlouho oprava nebo stavba varhan probíhala. Důležitější je výsledek práce.

Varhany v Martinkovicích jsou dispozičně velmi zajímavé a neobvykle bohaté zejména na základní doprovodné rejstříky. Jsou zde celkem čtyři osmistopé a tři čtyřstopé řady, což je u jednomanuálových barokních varhan poměrně nezvyklé. Najdeme zde i smykavé rejstříky – Salicional a Gemshorn, nebo rejstřík Nassata, což je jemná kvintová řada, která dodává nástroji zajímavý zvukový rozměr. Mám radost, že se podařilo zachránit velmi vzácný historický nástroj a vrátit jej do předpokládaného původního stavu.

Příště se s profesorem Václavem Uhlířem vydáme do kraje pod Kralickým Sněžníkem. Právě tam se zrodila nejen tradice slavného kralického betléhářství, ale také varhanářství. Přesvědčíme se o tom v kostele svatého Michaela-archanděla, ale také v městském muzeu. A potom ještě cestou kopírující česko-polskou hranici dojedeme do Deštného, do kostela svatě Maří Magdalény.

Eva Zálešáková

(pokračování příště)

Lásky čas

Je jaro. Období svou podstatou tak trochu žadonící o malé zamyšlení se nad láskou, vztahy, manželstvím. I když, ne vždy jarní pohoda trvá až do toho dalšího...

Statistická smršť

Není nutné připomínat, že křesťanské manželství je svátostí a takto je svými nositeli v naprosté většině chápáno a přijímáno. Když se ovšem mluví o manželství ve společnosti jako celku, ruku v ruce s ním dnes kráčí téma rozvodu. Statistiky totiž hovoří poměrně neúprosně – více než padesát procent párů se rozvádí. V polovině rozpadajících se svazků je minimálně jedno nezletilé dítě. Intenzita rozvodovosti vrcholí kolem čtyř až pěti let trvání svazku, v průměru pak české manželství „žije“ necelých třináct let. Typickým znakem dnešní doby je tudíž i takzvaná sériová monogamie, tedy stav, kdy člověk za život vystřídá několik manželských partnerů v řadě za sebou. Děti, které v těchto svazcích přicházejí na svět, žijí v systému rodiny se dvěma jádry, tedy tak nějak kolují ve dvou rodinách – matky a otce, někde déle, někde pouze na víkend, ale i tak se těmito odlišným rodinným systémům musejí přizpůsobovat.

Současný trend v životě mladých navíc představují nesezdaná soužití. Není to nic nového, model žití na psi knížku zná svět jako trend již od 60. let 20. století, ale u nás nabyl na síle v posledních dvou desetiletích. Z pokusného stádia, kdy si dvojice zkusí manželství tak nějak nanečisto, se stává postupně trvalý stav. Nejčastěji udávaným důvodem života v kohabitaci, tedy soužití páru bez manželství, je „*my na náš vztah žádný papír nepotřebujeme*“ a „*lépe se pak z takového vztahu odchází*“.

Musí to tak být?

Zřejmě ano. Manželský status prochází totiž jakousi anomíí, tedy rozpadem nebo nedostatkem „hodnoty“ uzavřeného svazku. Za porušení slibu dnes nepřichází

žádný společenský „trest“ - vždyť rozvod je přece tak běžný. Když si pár v rámci obřadu dává příslib lásky, úcty a věrnosti, málokdy si uvědomuje, co vlastně druhému slibuje. Především to, že bude ochoten trochu popřít sám sebe a do onoho uvolněného místa své duše přijmout toho druhého, dát mu prostor se v něm samém rozvinout. Že tolerance, o které se v souvislosti s manželstvím tolik hovoří, není otázkou toho, že budu manžela dvakrát týdně „pouštět“ na fotbal, ale o drobných denních maličkostech, které mě na druhém mohou dráždit, ovšem jsem ochoten či ochotna je přehlédnout, přijmout. Že stárneme, potýkáme se s problémy, nemáme pořád dobrou náladu, býváme unavení, pochybujeme. Tedy prostá, tichá každodennost.

Urvi, co se dá

Svou podstatnou roli sehrává hédonismus, jenž se pod heslem „žij a užij“ stává dominantním směrem společenského života. V manželství se projevuje

jednoduchou myšlenkovou konstrukcí: Žiju jen jednou a chci si to prostě užít, nechci si kazit život s člověkem, který je takový nebo onaký a už mě prostě nebudu. Mám právo si užít. Ve svém důsledku však obvykle přináší spíš prázdnotu a nespokojenost. A zřejmě souvisí s jistou absencí přesahu lidského života, kterou obvykle přináší život bez víry.

Budiž nám útechou, že v západní Evropě přichází manželství znovu do módy, tak snad i u nás časem přijdeme na chuť stabilnímu a trvalému partnerství za cenu drobných ústupků a kroků vstříc našemu protějšku, s porozuměním a ochotou přijímat druhého takového, jak byl stvořen, jaký zkrátka je. Vždyť od něj přeci toužíme dostat totéž.

Martina Hrušková)

Převzato s laskavým svolením ze Setkání, měsíčníku Českobudějovické diecéze. V textu byla využita data Českého statistického úřadu, www.csu.cz.

Hledáš pokoj?

Jdi k Marii a nalezneš pokoj

Potřebujeme sílu k odpuštění, smíření a opravdový pokoj?
Těžko najdeme lepší inspiraci, než u Ježíšovy matky Panny Marie.

Nazaret

Někteří usuzují, že se Maria už od svého dětství připravovala na Boží povolání, ale také si klidně můžeme představit, že Maria byla zaskočena andělovým pozváním do nejužšího společenství s Bohem. Ona v něm žila, ale nyní se Boží vůle ukazuje tak, že má být matkou Božího Syna působením Ducha Svatého. Má uvěřit zázraku a přijmout fakt, že zázrak bude trvalou součástí jejího života, že všechny možné představy o běžném manželství, rodině a klidném životě, se v jednom okamžiku změni, všechno bude jinak. Maria vstoupila do dobrodružství, které ovlivní celý svět. Přijímá vše – i když v podstatě něčemu nerozumí, jen tomu, že se od ní čeká svobodný souhlas, v němž se plně vydá do Božích rukou.

Cestou k pokoji, je umění přijmout situaci, ztotožnit se s tím, co od nás očekává Bůh.

Betlém

Není to romantika vánoční atmosféry jak ji známe, je to situace opravdu kritická. Maria, jako nastávající maminka, potřebuje zázemí a bezpečí. Místo toho v naprosté improvizaci a nejistotě přivede na svět Božího Syna. Je na to prakticky sama v cizím prostředí. Maria nečeká výsady a už vůbec ne nějaké výjimečné postavení, či zvláštní Boží zásah. Prostě přijme situaci takovou, jaká je. Nic nevyčítá ani Bohu ani Josefovi. Všimli jsme si někdy, jaký pokoj doslova číší z biblické scény popisující Ježíšovo narození? Maria svým klidem a jednotou s Josefem nejistotu proměňuje v tichou radost...

K dosažení pokoje se potřebujeme cvičit v odvaze a statečnosti.

Egypt

Josef uposlechne Boží varování a rychle uteče do Egypta. A tak celá rodina přijímá na několik let úděl utečenců, emigrantů. Šlo jim doslova o život... Těžko mohli vědět, co mezitím Herodes se svými vojáky provedl, kolik dětských životů zmařil. Šlo o životy malých prvomučeníků pro Ježíše, který jednou dá svůj život za nás všechny.... Maria se nechá vést Josefem, který jedná na popud Božího anděla ve snu...

K získání pokoje nepotřebujeme tolik vnější pohody, jako spíše důvěru v Boží vedení.

Jeruzalém

Co hodin se Maria s Josefem nahledali, kolik strachu prožili, než našli dvanáctiletého Ježíše při pouti do Jeruzaléma. A když ho konečně objeví, Maria synovi vyjádří své obavy a on na to odpoví, že patří více nebeskému Otci, než jim. Marie

se nedohaduje s dospívajícím synem, ani s Bohem, nechá vše klidně dozrát ve svém srdci, aby v pravý čas pochopila.

Skutečný pokoj je podmíněn naší trpělivostí a ochotou čekat.

Kána

Hostitelé jsou v překerní situaci. Soucitná Maria svěří problém Synovi, ale on jí odpoví poněkud odmítavě s tím, že ještě nepřišel jeho čas. Nicméně Maria má své zkušenosti a nijak Ježíše nepřemlouvá, jen mu předá problém. Zároveň - jako žena činu - připraví cestu k jeho dalšímu jednání. Díky tomu služebníci Ježíše poslechnou a Maria zprostředkuje Ježíšův zázrak, kterým pomůže hostitelům, aby slavnost mohla pokračovat.

Abychom dosáhli pokoje pro sebe i pro druhé, učme se aktivně spolupracovat.

Kalvárie

Bylo by pochopitelné, kdyby Maria naříkala, zapřísahala katy, aby jejího Syna ušetřili nebo se hněvala na ty, kteří Ježíše nespravedlivě odsoudili k tak bolestné a ponižující smrti. Ale ona na sebe nijak neupozorňuje, nepropadá zoufalství nebo beznaději, ale stojí po křížem. Nyní se naplňuje to, k čemu dala před třiceti lety souhlas: Ať se mi stane podle tvého slova. Spojí se se Synovým utrpením, s jeho obětí, i když v tu chvíli nemůže vše pochopit. Dostává Jana za syna a slyší Ježíšova slova o odpuštění jeho vrahům a dokáže se s tím ztotožnit. I tím se spojuje s Ježíšovou obětí, která přenese spásu celému světu.

Podmínkou k smíru a opravdovému pokoji je ochota k odpuštění všem.

(Knižní tipy

Nakladatelství Doron

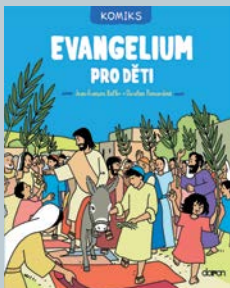
Uhřetice 76, 683 33 Nesovice
Tel.: 517 367 656, doron@doron.cz
www.doron.cz

Skandál v Jeruzalémě

Komiks oceněný na festivalu křesťanských komiksů ve Francii v roce 2019. S výjimkou Ježíše vystupují v příběhu jen zvířátka. Pro čtenáře od 7 do 77 let! *Vázaná, 48 s., 199 Kč*

Evangelium pro děti

Tato komiksová kniha nabízí padesát příběhů z evangelií, zestručněných tak, aby byly srozumitelné dětem prvního školního věku. Velkou předností díla je snaha autorky o co největší věrnost textům evangelií; proto také uvádí odkazy na místa v Bibli, kde lze konkrétní příběhy či podobenství najít v nezkrácené verzi. Kniha lze používat také při katechezích nebo při večerní modlitbě v rodině. *Vázaná, 108 s., 249 Kč*

Křížová cesta za smíření v rodinách

Kniha nabízí zamyšlení a modlitby prohlubující živou víru v uzdravující lásku. Meditace jednotlivých zastavení jsou zaměřeny na očistění vztahů v rodinách. *Brož., 60 s., 59 Kč*

Sión

Ježíš slíbil učedníkům sílu Ducha Svatého, aby mohli být jeho svědky až na konec světa. Učedníci se sešli i s Marií, aby čekali na tuto pomoc. Nevědí, jestli to bude trvat den, dva dny nebo měsíc. Čekají a důvěřují. Maria je učí, aby - podobně jako ona kdysi v Nazaretě - byli bdělí vůči Božímu navštívení... A tak setrvávají v modlitbě a otevírají se skutečnosti Boží. Mají evangelizovat, ale nechystají k tomu strategii a taktiku, nic neorganizují... Maria inspiruje k meditaci, tichu,

ve kterém se stávají vnitřně silnými a vnímavými pro Boží vedení.

Meditace, ztišení, otevřenost Božímu Duchu jsou základem pokoje, který nám svět nemůže ani nabídnout, ani vzít.

Maria nám ukazuje důležité značky na cestě k dosažení míru a pokoje. Přejí nám všem, abychom odvážně putovali po této cestě a jednou dosáhli jejího cíle.

Ke krásnému a pokojnému máji všem žehná

P. Jan Linhart)

Diecézní centrum pro seniory nabízí

Slova pro potěchu duše

Diecézní centrum pro seniory Hradec Králové nabízí seniorům a dalším zájemcům zaslání Slova pro potěchu duše na **e-mail** nebo prostřednictvím **SMS**. Cílem aktivity je nabídnout v této nelehké době slova povzbuzení, naděje, radosti a pokoje. Slova jsou určena především seniorům, animátorům seniorů, ale i všem dalším zájemcům.

Zájemci o jejich odběr mohou kontaktovat **Diecézní centrum pro seniory na e-mailech dcsc@bihk.cz nebo tel. 737 215 328 či 734 435 360**. Číst si je mohou rovněž na webu pro aktivní třetí věk **www.simeon.cz**.

(Letošní velikonoční obřady z katedrály Svatého Ducha v Hradci Králové, v době nouzového stavu způsobeného epidemií koronaviru, byly přenášeny on-line přes kanál YouTube.

Papežská misijní díla zřizují na podporu misijních zemí Misijní fond solidarity KORONA

Misijní země se stejně jako Česká republika potýkají s pandemií koronaviru. Izolace nám znepříjemňuje každodenní život, ale pro chudé lidi v misiích jsou dlouhodobá karanténní opatření ještě mnohem náročnější. Životní podmínky jim neumožňují vytvářet si dostatečné zásoby jídla, ani dodržovat základní nezbytná hygienická opatření, např. časté mytí rukou. Ve slumech téměř není možné zamezit sociálním kontaktům. Velmi nízká je také úroveň a dostupnost lékařské péče. Koronavirová pandemie pro ně proto představuje mnohonásobně větší problém. Misionáři a naši projektoví partneři stojí při lidech v různých těžkostech neustále, nyní o to více. Je to patrné i z dopisů z misí, které jsme nedávno obdrželi:

Dopis z Filipín

Naši drazí! Děkujeme vám za sdílení vaší situace. V tomto čase jsme jedna velká Boží rodina a cítíme jednotu v této „svázané“ době, spojení vytrvalou vírou v našeho Pána. Ve službě těm nejzranitelnějším z našich bližních. Jak víte, staráme se o rodiny z hor nad námi a slumu pod námi. V tuhle dobu jim schází úplně všechno, protože jejich obživa je založena na maličkém výdělku každý týden. Přestože máme zákaz vycházení, poloha našeho kláštera na úpatí hor na kraji města nám umožňuje být jim nablízku – musí projít okolo našeho kláštera, když jdou do lesů na úpatí hor hledat něco k jídlu – jsou to banány, kořínky a jiné plody a ovoce. My přidáváme jako vždy ze zásob rýže, která je základem každého jídla. Tím je v tuhle chvíli rýže s nasekanými banánovými květy a kokosovým mlékem – velmi zdravé a výživné... Díky Bohu za plody země. Dávejte na sebe pozor a pomozte dětem překonat tuhle dobu strachu a utrpení, dodávejte jim odvahu k dobrému a ať nezapomínají, že nikdo nejsme ostrov. Bůh žehnej nám všem!

Sestra Claudia
a celý klášter sester od Piety

Dopis ze Zimbabwe

Vůbec netuším, co by se dalo dělat, i když mám pocit, že bych něco dělat měl, protože se na nás řítí katastrofa. JAR právě vyhlásuje nouzový stav, zavádí karanténní opatření, zavírá hranice, zavádí rozsáhlá úsporná opatření, což se vše velmi citelně dotkne Zimbabwe, jelikož jsme na JAR ekonomicky závislí. Asi brzo nebudou žádné pohonné hmoty, a co hůř, asi ani mouka. Hodně jí přichází z JAR. V únoru jsme my obláti dostali zásilku asi 200 pytlů po 10 kg z jihoafrických oblátských farností pro naše chudé. To jsme ještě netušili, co přijde. Bohu díky aspoň za to. Ale co bude

dál, nevím. Zimbabwe mi připadá paralyzovaná. Tady se jen „čeká“, až to udeří. Jak jsem psal, lidi tu jsou tak zvyklí trpět, že to asi hodlají jen pasivně přijmout. Mrzí mě z toho...

o. Karel, OMI

Papežská misijní díla je podporují prostředky z Fondu solidarity KORONA. Číslo účtu 72540444/2700, variabilní symbol 19. Do poznámky napište KORONA. Pokud chcete uplatnit odpočet z daní, nezapomeňte uvést svou adresu nebo e-mail. **Děkujeme za vaši pomoc.**

Národní kancelář Papežských misijních děl

Na Kropáčce 30/1, 500 03 Hradec Králové
tel. 604 838 882

číslo účtu: 72540444/2700

e-mail: pmd@missio.cz, FB: PapezskaMisijniDila

www.missio.cz

Prádelna Veronika

Prádelna Oblastní charity Jičín

Sociální podnik

- ♥ **Jsme sociálním podnikem**, jehož cílem je:
 - dát práci lidem s handicapem
 - vytvářet zisk, který použijeme na další rozvoj
- ♥ **Pomáháme lidem** s tělesným nebo duševním handicapem dělat něco smysluplného
- ♥ Jsme oficiálním zaměstnavatelem na chráněném trhu práce a **poskytujeme náhradní plnění**
- ♥ 100% majitelem prádelny je **Oblastní charita Jičín**

**OBLASTNÍ CHARITA
JIČÍN**

OCHJ Veronika s.r.o.
IČ: 07544227
tel.: 730 174 475
tel.: 605 521 429

Provozovna Jičín
Kosmonautů 833
(ve Věžáku)

Provozovna Libáň
T.G. Masaryka 96
(Domov pro seniory)

pradelna@charitajicin.cz
www.pradelna-jicin.cz

♥ **zavolejte a máte vy(h)práno**

Musíme si pomáhat. Společně to zvládnem!

Naše Charity pomáhají i v době koronavirové krize. Zdravotní sestry, pečovatelky a další pracovníci v přímé péči zůstávají nablízku nemocným a potřebným navzdory všem omezením a při poskytování služeb dbají na zvýšenou ochranu. S pomocí zaměstnanců a dobrovolníků se už podařilo vyrobit a rozdat tisíce ochranných roušek. Charity poskytují také mimořádné služby zejména osamělým seniorům, nemocným a lidem s postižením. Občanům v tísní nabízí i poradenství a podporu. Všem lidem dobré vůle děkujeme za nezištnou pomoc, solidaritu a dary – dobrovolníkům, místním institucím, duchovním, firmám, jednotlivým dárcům a společenstvím.

Charity pomáhají dál se zvýšenou opatrností

Pracovníci Charit již od počátku operativně zajišťují provoz svých služeb i s omezeními a zvýšenou ochranou. Některé z nich byly nuceny pozastavit, ale například sestry nadále poskytují zdravotní péči pacientům v domácnosti nebo hospici. Stejně tak i pečovatelky zajišťují donášku obědů nebo nákupů lidem odkázaným na péči druhých.

„Zdravotní sestry a pečovatelky vyrazí do ‚terénu‘ v době, kdy většina z nás ještě spí, pracují o víkendech, a když je třeba, tak i v noci u hospicových pacientů. Denně uskuteční přes šest stovek návštěv u klientů a zvládají to i v tomto psychicky náročném období s láskou a pochopením“, informuje ředitelka Oblastní charity Pardubice Marie Hubálková.

I V odlehčovacím zařízení Červánky v Třebosicích u Pardubic pečují o seniory i v období koronaviru a bedlivě dodržují ochranná opatření. Foto: archiv Oblastní charity Pardubice

„Dodržujeme zvýšenou dezinfekci a ochranu, klientům je servírována strava na pokoji, či se střídají po jednom v jídelně. Po příchodu do práce je zaměstnanec povinen si změřit teplotu. Omezujeme i styk se svými příbuznými a nákupy, abychom co nejvíc chránili naše klienty. Nově příchozí musí být negativní na COVID-19,“ přibližují ochranná opatření vedoucí odlehčovacích služeb pro seniory Červánky, které provozuje pardubická Charita.

Mimořádné služby pro seniory a nemocné

S nákupy nebo donáškou léků vypomáhají osamělým seniorům, nemocným a lidem s postižením Charity v Náchodě, Jičíně, Chrudimi, Kutné Hoře, Ústí nad Orlicí, dále ve spolupráci s městem také v Trutnově a Poličce. „*Při roznášení nákupů, roušek, letáčků nebo místního zpravodaje jsme využili i naše mapy na Tříkrálovou sbírku,*“ říká Štěpánka Dvořáková z krizového týmu Charity v Poličce, kde už od prvních dní koronaviru pomáhají seniorům a nemocným, vyrábí roušky a poskytují poradenství i telefonickou pomoc pro osamělé.

V Hradci Králové se mladí dobrovolníci zapojili do projektu pro seniory a nemocné Spolu to zvládnem!, který v březnu rozjely Diecézní charita s Biskupským gymnáziem. Studenti každý týden vyřídí desítky žádostí o pomoc. „*Nejčastěji se jedná o nákup základních potravin, vyzvednutí obědu, odeslání doporučených zásilek, donášku léků nebo zajištění roušek,*“ říká Anna Dvořáková z Biskupského gymnázia. „*Těší nás zájem a ochota dobrovolníků. Lidé nám nabízejí také alternativní pomoc v podobě darování dětských obrázků pro seniory nebo šití roušek,*“ dodává. Koordinátorky jsou k dispozici na telefonních linkách 703 890 166 a 703 890 167 denně v čase od 9 do 15 hodin nebo na e-mailu dobrovolnici@bisgymbb.cz.

Děkujeme všem dobrovolníkům, kteří jsou ochotní pomáhat. Díky patří i společnostem Autostyl Trutnov a Auto Mercia
Pokračování na straně 32 >>>

Nevšední vzkříšení

Velikonoce byly letos skutečně výjimečné. Neviditelný virus původem z Číny se poměrně rychle rozšířil po celém světě a ochromil životy jednotlivců

i celé společnosti. Vyvolává strach, vyžaduje různá omezení, ztráty, dokonce způsobuje smrt. Na druhou stranu vnímám, že v sobě nese i mnoho výzev, jak pro každého z nás, tak pro naše soužití v rodinách, komunitách, mezi národy. Rozmohl se v době postní a způsobil, že jsme se v podstatě všichni museli něčeho vzdát a zakusit tak určité odepření toho, co jsme do té doby brali jako samozřejmé.

Situace si vyžádala i vysoké nasazení zdravotníků, pracovníků sociálních služeb, kteří pečují o nemocné a pomáhají potřebným, stejně jako nasazení hasičů, policistů, vojáků, členů krizových štábů a mnoha dalších, kteří koordinují různé procesy s cílem zvládnout celou tu zátěž co nejlépe. Mé velké díky patří jim, ale také všem, kteří se s plnou vervou pustili do šití roušek, zajištění nákupů, výuky dětí.

Zvláště chci touto cestou poděkovat Vám, ředitelky a ředitelé farních a oblastních Charit, kteří jste se velice rychle zorientovali v tom chaosu a nastavili pravidla pro bezpečnost pracovníků i klientů. Velké díky patří i Vám, kteří přímo pečujete, radíte, staráte se a i přes jisté obavy z možného nakažení se, nevzdáváte se a s láskou přicházíte k lidem potřebným. Díky i Vám, kteří děláte servis, zázemí, díky všem dobrovolníkům, příznivcům.

Nepatrný smrtonosný virus rozproudil vzájemnou ohleduplnost, pozornost, dobročinnost, lásku mezi námi bez rozdílu. Kéž nás tato zkušenost k dobru promění v našich postojích. Kéž se brzy navrátíme do běžného života, ale v nové kvalitě. Kéž vytrváme ve vzájemné podpoře a pomoci, bude ji i nadále potřeba.

V úctě,

Aneta Maclová, ředitelka
Diecézní katolické charity Hradec Králové

ⓘ Přes dva tisíce roušek zdarma pro všechny našly pracovníce Charity ve Dvoře Králové – pro občany města i okolí, pracovníky domovů pro seniory nebo nemocnice, úřadu, lékárny, ordinací, obchodů i podniků v regionu. Charita děkuje za pomoc všem dobrovolníkům a dárcům! Foto: archiv Farní charity Dvůr Králové nad Labem

>>> Pokračování ze strany 31

Chrudim, které místním Charitám zdarma zapůjčily vozy Auto Škoda pro zajištění mimořádných služeb a domácí péče v době koronaviru.

Poradenství pro lidi v tísní

Omezené vycházení, nutnost postarat se o své blízké, snížený příjem z důvodu péče o děti nebo ztráta zaměstnání. To jsou nové situace, v nichž se teď řada lidí ocitá kvůli mimořádným opatřením v souvislosti s pandemií nového typu koronaviru. V takovém případě můžete telefonicky nebo emailem kontaktovat naše poradny v Hradci Králové, Dvoře Králové nad Labem, Chrudimi, Poličce, Ústí nad Orlicí, Kutné Hoře nebo Náchodě. Pracovníci vám poradí i s řešením dluhů, pracovně-právních vztahů, péče o člena rodiny a mnoho dalších témat v sociální i zdravotní oblasti.

Anděl na telefonu je speciální linka, kterou před Velikonocemi zřídila trutnovská Charita na pomoc osamělým seniorům. Dobrovolníci jsou seniorům k dispozici na tel. 739 359 902 sedm dní v týdnu od 8 do 17 hodin. Mohou si s nimi popovídat o svých

starostech, obavách či radostech, které v těchto chvílích prožívají. Telefonickou pomoc pro osamělé mohou využít i občané Poličky na lince 731 604 683 (po–pá od 9 do 12 hodin). Linku duchovní podpory zřídila v rámci péče o své pacienty, klienty i zaměstnance, také Oblastní charita Ústí nad Orlicí.

Cizincům v našem kraji poskytují poradenství a pomoc po telefonu nebo emailem pracovníci Integračního centra Diecézní charity Hradec Králové. O mimořádných opatřeních, které se dotýkají i cizinců, je pravidelně informují také na webu www.cizinci-hradec.cz a na facebooku. Integrační pracovníci nabízejí vzdělávací a volnočasové aktivity alespoň na sociálních sítích - výuková videa češtiny, jak si vyrobit roušku nebo cyklus Dnes vaříme já s cizinci z různých zemí.

Roušky zdarma pro všechny

Nedostatek ochranných pomůcek řeší svépomocí Charity v Hradci Králové, Červeném Kostelci, Dobrušce, Jičíně, Dvoře Králové nad Labem, Rychnově, Poličce, Nových Hradech u Skutče, Kutné Hoře, Havlíčkově Brodě i dalších místech. Pomáhají

dobrovolníci a zaměstnanci, kteří už ušili tisíce roušek do charitních služeb, nemocnic i jiných pomáhajících organizací a pro potřebné. Děkujeme také za darované látky a šicí potřeby.

„Roušky jsme dodali do Nemocnice Jihlava, Domova s pečovatelskou službou v Ledči a dalších zařízení. Spolupracujeme s městy a obcemi v regionu, na požádání rozdáváme roušky i jednotlivcům,“ vyjmenovává paní Medová, vedoucí centra Astra pro seniory v Humpolci. V Mateřském centru Zvoneček zase našili ústenky do Nemocnice Havlíčkův Brod. Poctivé bavlněné roušky si díky Farní charitě Dvůr Králové a látkám od paní Vaňurové rozdělili mimo jiné zdravotníci na dvou odděleních hradecké Fakultní nemocnice. Rouškovník s ústenkami pro potřebné zdarma umísťuje před Stacionář sv. Františka každý všední den zase rychnovská Charita.

S pomocí více než dvě stě dobrovolníků, kteří se zapojili do akce „Milion roušek do Velikonoc“ červenokostelecké Charity, se za týden podařilo našít dostatek roušek pro pacienty charitních služeb. *„V dubnu jsme se spojili s uskupením „Hradec šije roušky“ a vzniklo další sběrné místo na Diecézní charitě Hradec Králové. Do Velikonoc se podařilo rozdat již více než 13 000 roušek a v této činnosti pokračujeme nadále,“* informuje Jan Kordina z Oblastní charity Červený Kostelec.

Potřebnou dezinfekci a ochranné pomůcky zajistila pro charitní služby také Diecézní charita Hradec Králové. Naši zaměstnanci se pustili i do šití roušek. Děkujeme za pomoc všem dobrovolníkům, dárcům a společností, kteří na výzvu Charity i spontánně darovali dezinfekční prostředky, ochranné štíty a roušky. Musíme si pomáhat. Věříme, že to společně zvládneme!

Bližší informace a kontakty naleznete na stránkách našich Charit nebo na webu www.hk.caritas.cz.

Jana Karasová)
s přispěním regionálních Charit

Koronavirus zasáhl i do života indických školáků

Nebezpečný virus z Číny se šíří i v lidnaté Indii a nevyhnul se ani státu Karnátaka, kde Diecézní katolická charita Hradec Králové již dvacet let realizuje projekt Adopce na dálku® na pomoc chudým dětem ve vzdělání. V Indii se odkládají závěrečné zkoušky a ruší se prázdninové tábory, což komplikuje psaní letních dopisů pro dárcy. Na neurčito se odsouvá také plánovaná cesta indických partnerů hradecké Diecézní charity do ČR. Letošní oslavy 20. výročí Adopce na dálku® proběhnou bez jejich účasti.

Do karantény museli kvůli šíření koronaviru nastoupit i žáci Základní školy sv. Antonína v indickém Belgaum, a tak její prostory na čas osiřely. Foto: archiv Adopce na dálku Diecézní charity Hradec Králové

Stejně jako u nás, tak i v Indii se životy lidí ze dne na den mění. Vláda svazového státu Karnátaka rozhodla o plošném uzavření škol. Následně byla vyhlášena celostátní třítydenní karanténa. Vzhledem k tomu, že se nemohly konat závěrečné zkoušky, budou žáci hodnoceni podle známek, které získali v průběhu roku. Problém nastává u dětí desátých a dvanáctých tříd, před nimiž stojí výstupní závěrečná zkouška, kterou bude nutné odložit.

Současná situace neumožňuje ani uspořádat prázdninové tábory, na kterých děti tradičně píší dopisy svým dárcům. Letní dopisy tedy dorazí se zpožděním a od některých dětí může být i problém dopis

vůbec obstarat, zejména z oblasti Bangalore. V oblasti Belgaum už mnozí žáci napsali své dopisy dárcům s předstihem, s jejich odesláním je však nutné počkat na vysvědčení.

„Indické partnery jsme ujistili, že zdraví a bezpečnost dětí a dobrovolníků je důležitější než to, aby všechny děti poslaly včas dopis svému dárci. Další informace o rozsílání letních dopisů a vysvědčení zveřejníme, jakmile dostaneme aktuální informace z Indie. Dárcům se za případné zpoždění předem omlouváme,“ říká Vojtěch Homolka, vedoucí projektu Adopce na dálku®.

Pandemie nového typu koronaviru vedla také k rozhodnutí odložit cestu indických partnerů do České republiky, která měla proběhnout letos v červnu. Indiští biskupové se měli zúčastnit benefičních akcí k 20. výročí Adopce na dálku® a setkat se s dárci na různých místech hradecké diecéze. S ohledem na nejistou situaci se tato návštěva pravděpodobně neuskuteční ani v druhé polovině roku. *„Pokud to bude možné, pokusíme se v červnu zorganizovat alespoň některé z chystaných benefičních akcí,“* doplňuje Vojtěch Homolka z hradecké Diecézní charity.

„Jsem přesvědčena o tom, že společně a s Boží pomocí nakonec celou tu náročnou situaci zvládneme a s koronavirem se vypořádáme, a to i s důsledky, které způsobil v naší společnosti, v mnoha rodinách i u nás. Přesto věřím, že náš projekt bude i nadále pokračovat, přece jenom jsou indické rodiny, kterým pomáháme, na tom mnohem hůř. Kéž nám vzájemná solidarita, která se rozproutla v těchto týdnech, i nadále vydrží, a to jak s našimi blízkými u nás, tak i s potřebnými v Indii,“ vyslovuje přání Aneta Maclová, ředitelka Diecézní katolické charity Hradec Králové.

Více informací najdete také na facebooku a na webu <https://adopce.hk.caritas.cz>

Sbírka pro Česko: Na vlně pomoci proti bezmoci

Charita Česká republika vyhlásila veřejnou sbírku na přímou finanční pomoc lidem, kteří kvůli pandemii onemocnění COVID-19 a s tím spojenými vládními opatřeními přišli o peníze nutné k zajištění základních životních potřeb. Vybrané peníze budou použity na přímou pomoc lidem v nouzi, v kritické životní situaci, dětem a matkám s dětmi, těžce nemocným, lidem bez domova a bez příštěší, opuštěným nebo starým lidem, kteří se v této výjimečné situaci ocitli v tísní.

Do sbírky lze přispět převodem na sbírkový účet číslo **44665522/0800 (VS 90619)** nebo přes portál **Darujme.cz**.
Můžete pomoci také odesláním **dárcovské SMS** na číslo **87 777** ve tvaru **DMS CHARITAPOMOC 30, 60** nebo **90**
anebo **DMS TRV CHARITAPOMOC 30, 60** nebo **90**.

DĚKUJEME VÁM!

Tři králové proti viru

Přijatá bezpečnostní opatření uvrhla do nepříznivé situace desetitisíce lidí a zdaleka ne všem postačí k jejímu vyřešení schválená státní podpora. Základní životní potřeby těmto lidem pomůže zabezpečit Charita Česká republika. Část prostředků uvolní také z výtěžku Tříkrálové sbírky, konkrétně z tzv. krizového fondu. Než se sejdou potřebné prostředky do Sbírký pro Česko, uvolní Charita z krizového fondu 400 tisíc korun, které rozdělí do diecézí na okamžitou pomoc.

Charita ČR pomáhá také těžce zasažené Itálii a Španělsku

Přestože se Charita v současné době plně zaměřuje na ochranu našich klientů před nákazou, tak uvolnila ze svého krizového fondu určeného zejména pro pomoc v zahraničí dvakrát 5000 eur na pomoc partnerským organizacím Caritas Italiana a Cáritas Española. Ty se ze všech sil snaží zajišťovat a distribuovat ochranné pomůcky a nadále se starat o nemocné, kteří sice zůstali v domácí péči, ale přesto potřebují pomoc. „*Tímto gestem chceme vyjádřit solidaritu s lidmi, kteří přišli o své blízké nebo se v důsledku epidemie nemoci dostali do těžké životní situace,*“ vysvětluje Lukáš Curylo, ředitel Charity Česká republika.

Více informací naleznete také na www.charita.cz a www.trikralovasbirka.cz.

PAPEŽSKÉ
MISIJNÍ
DÍLO DĚTÍ

KLÁŠTER SESTER OD PIETY V CALAMBĚ

Č.Ú.: 72540444/2700 VS40
DĚKUJEME!

PAPEŽSKÁ
MISIJNÍ DÍLA

missio.cz

NA VZDÁLENÉ FILIPÍNY DLOUHODOBĚ SMĚŘUJE
POMOC DÁRCŮ Z ČESKÉ REPUBLIKY TAKÉ
K SESTRÁM OD PIETY, KTERÉ ŽIJÍ NA OKRAJI
MĚSTA CALAMBA A NA ÚPATÍ HOR
ROZPROSTÍRAJÍCÍCH SE ZA NÍM DO DÁLKY.
MOHOU TAK BÝT NA BLÍZKU DĚTEM
ZE SLUMU POD KLÁŠTEREM, I RODINÁM,
KTERÉ ŽIJÍ ROZTROUŠENÉ V DIVOČINĚ NAD NIMI.
DĚTEM NABÍZEJÍ ŠKOLNÍ
A ŠKOLKOVOU DOCHÁZKU
BEZ VYSOKÝCH POPLATKŮ A
S JEDNÍM TEPLÝM JÍDLEM DENNĚ, ŠKOLNÍ
POTŘEBY A LASKAVÉ
PROSTŘEDÍ KLÁŠTERA. NEDÍLNOU SOUČÁSTÍ
JEJICH OTEVŘENOSTI POTŘEBÁM RODIN JE
I POSKYTOVÁNÍ ZÁKLADNÍ LÉKAŘSKÉ PÉČE
NEBO ALESPŇ JEJÍ
ZPROSTŘEDKOVÁNÍ V TĚŽŠÍCH
PŘÍPADECH NAPŘ. TUBERKULÓZY DĚTÍ.
U VCHODU DO KLÁŠTERA U
SOCHY PIETY NAJDOU PŘÍCHOZÍ
VŽDY DROBNÉ ZÁSoby JÍDLA
PRO TY, KOMU V TU CHVÍLI
POMOHOU PŘEKLENOUT
TĚŽKÉ OBDOBÍ.

PAPEŽSKÁ MISIJNÍ DÍLA

NA KROPÁČCE 30/1, 500 03 HRADEC KRÁLOVÉ
TEL.: 604 838 882, E-MAIL: PMD@MISSIO.CZ
WWW.MISSIO.CZ

Misijní fond solidarity KORONA

Misijní země se stejně jako my
potýkají s pandemií koronaviru.
Životní podmínky jim neumožňují
vytvářet si dostatečné zásoby
jídla ani dodržovat základní
nezbytná hygienická opatření.
Velmi nízká je také úroveň
a dostupnost lékařské péče.
Koronavirová pandemie
pro ně proto představuje
mnohonásobně větší problém.
Papežská misijní díla, misionáři
a naši projektoví partneři stojí
při lidech v různých těžkostech
neustále. Chceme podpořit tyto
chudé země z Misijního fondu
solidarity KORONA.

AFRIKA / ASIE / JIŽNÍ AMERIKA

Děkujeme za vaši pomoc.

online platba

Misijní fond solidarity KORONA

č. ú.: 72540444/2700, variabilní s.: 19
poznámka: KORONA